

**Skolā
strādā
profesionāli**

3. lappusē

**Jāzeps Šņepsts
par notiekošo
piensaimniecībā**

6. lappusē

**Vides pieejamība
invalidiem
Līvānos**

7. lappusē

Skaistā telpā garšo labāk

● Par Līvānu 1. vidusskolas skolēnu ēdināšanu ik dienas rūpējas Daina Mazjāne (no kreisās), Jana Neicgale, Nīna Zahareviča, Antra Vīndele, Linda Rudzāte. Jaunajā virtuvē un ēdamzālē darba prieks daudz lielāks. Foto: I.Kirillova

Līvānu 1. vidusskola virtuvē un ēdamzālē šogad pārvērtušās līdz nepazīšanai — izremontēta, svaiga, lieliskā izskatā. Dienā, kad te iegriezās «Novadnieks», virtuves darbinieki ar skolēnu — dežurantu palīdzību klāja galdus pusdienām, kas sastāvēja no frikadeļu zupas un burkānu pankūkām.

Nevainojami spodras, maigos toņos krāsotas sienas, atjaunoti griesti, grīda, pilnīgi jauni galdi, krēsli, glīti trauki, garšīgs ēdiens, par kuru vecākiem nav jāmaksā — tā ir ista pašvaldības dāvana sava novada ģimenēm ar bērniem. Bez maksas pusdienas Līvānu novadā saņem visi skolēni no 1. līdz 12. klasei. Jaunāko klašu skolēniem visā Latvijā pusdienas apmaksā valsts, bet vecāko klašu skolēnu brīvpusdienas ir atkarīgas no pašvaldības pretimnākšanas. No Līvānu novada domes budžeta tiek apmaksāts arī pavāru darbs.

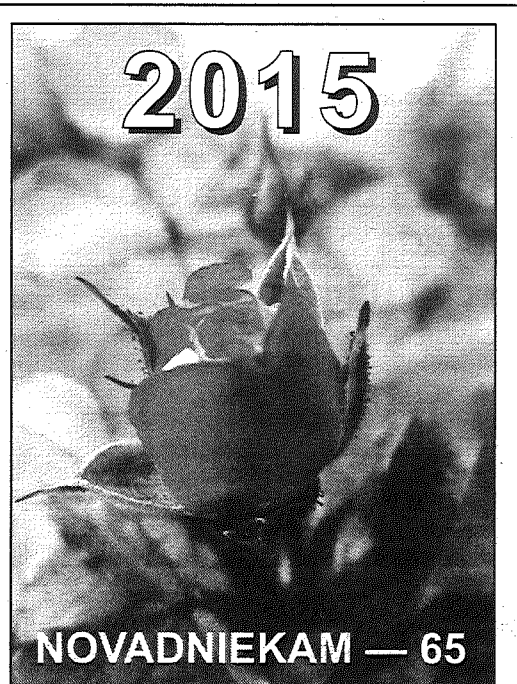
Jana Neicgale, Līvānu 1. vidusskolas

virtuves vadītāja, ļoti atzinīgi vērtē gan to, ka remonta rezultātā uzlabojusies darba apstākļi viņas vadītajam četru cilvēku kolektīvam — pavāriem, gan to, ka ēdamzāle izskatā un iekārtojuma ziņā pārspēj vienu otru kafējnicu. Virtuve un zāle ir pilnībā pārbūvētas. Sarūpētas arī jaunas iekārtas — pilnīgi visas, kas nepieciešamas darbā, — trauku mazgājamā mašīna, dārzeņu tīrāmās un griežamās iekārtas, ledusskapji, saldējamās kameras, darba virsmas, plīts — elektriskās un konvekcijas, mikseri un citas lietas. Janas pienākumos ietilpst ēdienkartes sastādīšana, kaloriju aprēķināšana, preču pasūtīšana, sekot visam gatavošanas procesam, piedalīties tiešajos virtuves darbos. Jāpaēdina 340 skolēni un jāpacenšas, lai katrs no viņiem justos paēdis un apmierināts, lai bērnam pietiktu spēka turpināt mācības, iesaistīties pulciņu darbā vai sporta nodarbībās, lai enerģijas pietiktu līdz pat vakaram, kad skolēni atgriežas mājās. Ēdināšana notiek trijās maiņās.

Jana Neicgale skolas virtuvē strādā jau 13 gadus. Novērojusi, ka vecāko klašu skolēni šķīvjos neatstāj ēdienu, bet pēc jaunāko klašu ēdājiem reizēm paliek pustukši trauki. Mazie vienmēr esot sliktāki ēdāji.

Atbildība ir ļoti liela, — teica virtuves vadītāja. Gan par to, lai tiktu iepirkti labi produkti, lai ēdiens būtu sabalansēts, tajā būtu nepieciešamās kalorijas, olbaltumvielas, ogļhidrāti, gan arī par to, lai tas sanāktu garšīgs. Skola darbojas arī programmā «Skolas auglis» un «Skolas piens». Āboli vai burkāni, glāze piena ir saņemama ēdamzālē. Skolēni visas mācību dienas garumā sev izdevīgā laikā var iegriezties pēc svaiga augļa vai dārzeņa. Pienu piegādā no akciju sabiedrības «Preiļu siers» trīs reizes nedēļā. Tomēr ne visi bērni lieto pienu. Tas atkarīgs no tā, vai ģimenē bērns pieradināts pie šī veselīgu produkta. Dažs labs toties ar patiku iztukšojot pat divas glāzes.

L.Rancāne

NOVADNIEKAM — 65

Cienijamais, lasītāj!

2015. gada 29. martā tavs iecienītais laikraksts «NOVADNIEKS» svin 65 gadu jubileju. Tie ir arī tavi svētki, jo laikraksts ienāk tavā mājā kā savējais, kā novadnieks.

Jubilejas gadā redakcija pasniedz dāvanā katram «NOVADNIEKA» lasītājam rožu pušķi — KALENDĀRU 2015. gadam.

Katra mēneša skaistais rozes zieds ar savu neatkārtojamo burvību lai atnes mums visiem sajūtu — DZĪVOJAM!...

ZIŅAS

Pašvaldība piešķir finansējumu SIA «Preiļu slimnīca»

Preiļu novada domes sēdē deputāti skatīja SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētāja Jāņa Anspoka iesniegumu par finansējuma piešķiršanu dzemdību nodaļas darbības nodrošināšanai un līdzfinansējumu slimnīcas projektu realizācijai, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle. Deputāti nolēma piešķirt līdzekļus SIA «Preiļu slimnīca» ERAF projekta «Ģimenes ārstu tīkla attīstība» līdzfinansēšanai summā 9000 eiro un piešķirto finansējumu reģistrēt kā ieguldījumu SIA «Preiļu slimnīca» pamatkapitālā. Ar SIA «Preiļu slimnīca» tiks noslēgts līgums par finansējuma izmantošanu ERAF projekta «Ģimenes ārstu tīkla attīstība» īstenošanai.

Jautājumu par līdzekļu piešķiršanu slimnīcas dzemdību nodaļai deputāti lēma skatīt vēlāk, kad būs noslēdzies budžeta gads, lai būtu saprotams, cik līdzekļu nepieciešams dzemdību nodaļas uzturēšanai visa gada laikā. Domes deputāti atbalstīja priekšlikumu aicināt visas pašvaldības, kuras ir SIA «Preiļu slimnīca» dibinātājas, iesaistīties finansējuma piešķiršanā slimnīcai, jo Preiļu slimnīcas pakalpojumus izmanto visu apkārtnējo novadu iedzīvotāji.

Preiļu alternatīvās kultūras atbalsta centrā uzstādīta signalizācija un dūmu detektori

Novembra beigās Preiļu alternatīvās kultūras atbalsta centra (PAKAC) telpās tika pabeigta signalizācijas ierīkošana un dūmu detektoru uzstādīšana. Aprīkojums tika iegādāts un uzstādīts, pateicoties «Latvijas Mobilā Telefona» (LMT) projekta «LMT Latvijai» ietvaros piešķirtajam finansējumam 1046,89 eiro. Šādi biedrība rūpējas par apmeklētāju un aparatūras drošību, veicinot nodarbību daudzveidību, pasākumu kvalitāti un cilvēku labsajūtu, atrodoties PAKAC telpās. PAKAC ēkā regulāri notiek dažādi pasākumi — akustiskie koncerti, tematiskas ballītes un filmu vakari. Te ir uzstājušies gan vietējie dziedātāji, gan mūziķi no ārvalstīm, turklāt koncertus apmeklē ne tikai Preiļu, bet arī citu novadu jaunieši. Idejas iniciators un PAKAC aktīvistis Justs Ribinickis stāsta, ka PAKAC ēku jaunieši uztur un pilnveido pašu spēkiem, aktīvi meklējot iespējas iegūt papildu finansējumu.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Valsts un pašvaldību parāds oktobra beigās – 8,824 miljardi eiro

Valsts un pašvaldību parāds pēc naudas plūsmas metodoloģijas šā gada oktobra beigās nominālvērtībā bija 8,824 miljardi eiro jeb 36,6% no iekšzemes kopprodukta, teikts jaunākajā Finanšu ministrijas sagatavotajā Makroekonomikas un budžeta apskatā. Salīdzinot ar iepriekšējā saimnieciskā gada beigām, valsts un pašvaldību parāds palielinājās par 606,1 miljonu eiro. Pieaugums ir tāpēc, ka Latvija aprīlī sekmīgi emitēja desmit gadu obligācijas viena miljarda eiro apmērā. Emisijā piesaistītos resursus plānots izmantot vispārējās finansēšanas nepieciešamības segšanai, tostarp 2015. gada janvārī plānotajai aizdevuma atmaksai Eiropas Komisijai. Šogad martā Valsts kase atmaksāja daļu no ekonomiskās krīzes laikā Latvijai izsniegtā starptautiskā aizdevuma, un nākamā starptautiskā aizņēmuma programmas daļa Latvijai būs jāatmaksā 2015. gadā – Eiropas Komisijai jāatmaksā 1,2 miljardi eiro, bet Pasaules Bankai jāsamaksā 60,1 miljons eiro.

«Vienotību» turpinās vadīt Āboltiņa

Partijas «Vienotība» priekšsēdētājas amatā 6. decembrī pārvēlēta tās līdzšinējā vadītāja Solvita Āboltiņa. Par Āboltiņu nobalsoja 334 kongresa delegāti. Kopumā bija 489 derīgas vēlēšanu zīmes. Par «Vienotības» domes priekšsēdētāju ievēlēts Cēsu novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs, kurš bija vienīgais kandidāts uz šo amatu un par kuru nobalsoja 482 delegāti. Savukārt priekšsēdētāja vietnieka amatu ievēlēja Linda Medene, kura arī līdz šim ieņēma šo amatu. Uz partijas vadītāja amatu šoreiz bija divi kandidāti – Āboltiņa un partijas valdes loceklis Andrejs Judins. Partijas valdes locekļi būs premjere Laimdota Straujuma, bijušais eirokomisārs Andris Piebalgs, satiksmes ministrs Anrijs Matīss, Satiksmes ministrijas parlamentārā sekretāre Karīna Korna, Eiropas Parlamenta deputāti Artis Pabriks, Krišjānis Kariņš, Sandra Kalniete, finanšu ministrs Jānis Reirs, iekšlietu ministrs Rihards Kozlovskis, Saeimas deputāti Andrejs Judins, Kārlis Šadurskis, Edvards Smiltēns, Aleksejs Loskutovs, kā arī Ilma Čepāne. Vairāki līdzšinējie valdes locekļi, kuri bija izvirzīti uz šo amatu arī šoreiz, netika pārvēlēti, piemēram, Saeimas deputātes Ilze Viņķele un Lolita Čigāne, Rīgas domes deputāts Olafs Pulks, kā arī EP deputāte Inese Vaidere.

Latvijas Pasts izsolēs vēlas pārdot ap 60 ēku

Uzņēmuma «Latvijas Pasts» īpašumā ir ap 210 ēkām, no kurām izsolēs visā Latvijas teritorijā tiek pārdotas ap 60 ēkām, informēja uzņēmums. Tiek pārdotas tās ēkas, kuras pastam vairs nav vajadzīgas. Piemēram, agrāk pasta sūtījumus nogādāja pa dzelzceļu, savukārt patlaban tikai ar automašīnām, līdz ar to ēkas dzelzceļa tuvumā nav nepieciešamas. Tiek pārdotas ēkas, kurās tiek iznomāts mazāk nekā 30% platību vai netiek izmantotas vispār. Vienlaikus gan uzņēmumā uzsver, ka ne visas ēkas izsolē izdodas pārdot. Latvijas Pasts sniedz pakalpojumus pilnībā brīva pasta tirgus apstākļos, pagājušajā gadā sasniežot 58 miljoni eiro neto apgrozījumu un 4,5 miljonu eiro peļņu.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), žurnālistiem – 65307058.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī

(otrdien, piektdien).

Laime – tas ir ēdiens, ko ilgi gatavo, bet ātri apēd.

SVF mudina Latvijas valdību īstenot strukturālās reformas

Latvijas jaunajai valdībai ir jāturpina īstenot strukturālās reformas, lai Latvijā eirozonā saglabātu konkurētspēju, preses konferencē atzina Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) misijas Latvijā vadītājs Šehars Aijars.

Valdībai ir jādomā par izglītības reformām, kas risinātu problēmu, ka Latvijā nesakrīt darbaspēka prasmes ar darba devēju vajadzībām. Tas ļautu mazināt strukturālo bezdarbu. Nepieciešamas tiesu sistēmas reformas. Latvijā nepieciešams arī attīstīt infrastruktūru. Aijars vērsa uzmanību, ka nepieciešams īstenot ostu reformu, ko ieteikusi darīt Pasaules Banka.

Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) Latvijas iekšzemes kopprodukta (IKP) izaugsmi šogad prognozē 2,5-3% apmērā, piektdien žurnālistiem sacīja SVF misijas Latvijā vadītājs Šehars Aijars.

Pēc viņa teiktā, Latvijas ekonomikas izaugsme salīdzinājumā ar pagājušo gadu ir sarukusi investīciju apmēra un ārējo faktoru dēļ. «Izaugsme 2014. gada, visticamāk, būs zem 3% atšķirībā no apstiprinātā 4% pērn. Tieša ietekme ģeopolitiskajai spriedzei, ietverot sankcijas un

pretsankcijas, bijusi salīdzinoši neliela, tomēr konflikts kopā ar vājo eiro zonas atkopšanos, visticamāk, ir pazeminājis uzticību un atturējis investīcijas,» sacīja Aijars, prognozējot, ka nākamgad Latvijas ekonomikas izaugsme būs straujāka.

Viņš uzsvēra, ka Latvijas ekonomikas tālākai izaugsmei būtiska ir investīciju piesaiste, kā arī privātā sektora kreditēšana no banku puses.

Runājot par investīciju piesaisti, Aijars atzīmēja, ka viena risinājuma nav – svarīga esot infrastruktūras sakārtošana, piemēram, saistībā ar ostu regulējumu, izmaiņas tiesu sistēmā, kā arī izglītības sektora reformas, lai varētu darba tirgū piedāvāt kvalificētu un pieprasītu darbaspēku.

Tāpat, pēc viņa teiktā, tautsaimniecības kreditēšanā šobrīd ir problēmas, jo pārāk ilgi, neskatoties uz ekonomikas izaugsmi, sarūk privātā sektora kreditēšana. Šajā kontekstā viņš aicināja pārvērtēt plānotās izmaiņas maksātspējas regulējumā, kas tostarp var radīt nevēlamu efektu mājāsaimniecību kreditēšanā, pieaugot pirmajam iemaksām hipotekāriem kredītiem un būtiski samazinot kredītpieejamību privātpersonām.

Tāpat viņš piebilda, ka Latvijas eko-

nomikas izaugsmei nākamgad svarīga būs maksātspējīgā Liepājas metālapstrādes uzņēmuma «Liepājas metāllurģ» ražotnes darbības atjaunošana, kas IKP izaugsmes tempu 2015. gadā varētu palielināt par pusprocentpunktu.

SVF misijas Latvijā vadītājs uzslavēja Latvijas ekonomikas atkopšanos pēc krīzes, norādot, ka sarūk bezdarbs un pieaug algas, mazinot sociālo nevienlīdzību. Viņš gan piebilda, ka šajā jomā Latvija vēl daudz var darīt, kam turklāt būtu potenciāli pozitīvs efekts uz emigrācijas problēmu valsti.

Aijars arī atzinīgi novērtēja nākamā gada valsts budžeta plānu, kas turās pie Fiskālās disciplīnas likumā noteiktajiem rāmjiem.

Oktobrī SVF prognozēja Latvijas IKP pieaugumu šogad 2,7% apmērā, bet nākamgad – 3,2% apmērā.

Jau ziņots, ka piektdien noslēdzās SVF ikgadējā pārskata misija Latvijā. SVF ikgadējā pārskata misija sākās otrdien, 2. decembrī. SVF pārstāvji Latviju pēcprogrammas uzraudzības ietvaros apmeklēja divas trīs reizes gadā. Iepriekš SVF Latvijā misijas ietvaros uzturējās no 26. februāra līdz 10. martam.

Nākamgad varētu atcelt visus 2009. gadā noteiktos pabalstu «griestus»

Sākot ar 2015. gadu varētu tikt atcelti visi 2009. gadā pieņemtie sociālās apdrošināšanas pabalstu un ģimenes valsts pabalsta izmaksas ierobežojumi, liecina Labklājības ministrijas (LM) sagatavotais ziņojums valdībai «Par turpmāku valsts pabalstu izmaksas ierobežojumu noteikšanas pamatotību», ziņo aģentūra LETA.

Ņemot vērā, ka ar šo gadu ir atjaunota sociālās apdrošināšanas iemaksu objekta maksimālā apmēra noteikšana, sākot ar 2015. gadu, izmaksas ierobežojumi sociālās apdrošināšanas pabalstiem nav saglabājami, norāda LM.

Tas nozīmē, ka no 2015. gada plānots atcelt ierobežojumu ģimenes valsts pa-

balsta izmaksai, proti, tas vairāk netiks izmaksāts 11,38 eiro apmērā par katru bērnu, bet tiks diferencēts atkarībā no bērnu skaita ģimenē.

Tāpat tiktu atcelti no 2010. gada 1. janvāra noteiktie ierobežojumi slimības un bezdarbnieku pabalstam, kā arī no 2013. gada 1. janvāra jau divreiz samazinātie ierobežojumi maternitātes, paternitātes un vecāku pabalstiem.

Par pabalstu ierobežojumu saglabāšanas pamatotību vēl jālemj valdībai, kā arī par nolemtu jāziņo Saeimai.

Kā ziņots, Saeima 2009. gada jūnijā pieņēma likumu «Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam», krīzes periodā paredzot maternitātes, paternitātes, vecāku, slimības un bezdarbnieka pabalstu izmaksu ierobežojumus. 2012.

gada sākumā tika nolemts saglabāt šos ierobežojumus līdz 2014. gada beigām.

Maternitātes, paternitātes un vecāku pabalstiem, sākot ar 2013. gada 1. janvāri, ierobežojumi tika samazināti divas reizes.

Gadu pirms iepriekšminētā likuma pieņemšanas, proti, 2008. gada jūnijā Saeima pieņēma grozījumus likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu», atceļot iemaksu griestus no 2009. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim, ar mērķi palielināt sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumus ekonomiskās krīzes laikā.

Ši gada sākumā iemaksu griesti tika atjaunoti un noteikti 46 400 eiro apmērā gadā. Nākamgad tos plānots palielināt līdz 48 600 eiro gadā.

AS «Latvenergo» dāvinājumam daudz bērnu ģimenes var pieteikties vēl līdz 31. decembrim

2014. gadā realizētajai AS «Latvenergo» atbalsta programmai daudz bērnu ģimenes var pieteikties vēl līdz 31. decembrim. Savukārt jau no 2015. gada 1. janvāra, piesakoties portālā www.e-latvenergo.lv, ģimenēm ar trīs vai vairāk nepilngadīgiem bērniem būs iespējams saņemt valsts atbalstu, kurš sniegs iespēju katru mēnesi par pirmajām 300 kWh norēķināties par cenu, kas atbilst līdzšinējam Starta tarifam*.

Šogad, lai pieteiktos Latvenergo atbalstam, daudz bērnu ģimenes aktīvi izmanto visus pieejamos resursus: gan klientu pašapkalpošanās portālu e-latvenergo.lv, gan arī apmeklējot AS «Latvenergo» klientu apkalpošanas centrus. AS «Latvenergo» ir novērojusi nemainīgi lielu ģimeņu aktivitāti un interesi par sociālo atbalstu elektroenerģijas patēriņam. AS «Latvenergo» ir gandarīta par ģimeņu atsaucību – šogad dāvinājumu saņēmuši jau gandrīz 15 tūkstoši daudz bērnu ģimeņu.

Pa pastu, sociālajos tīklos un e-pastos saņemam pateicības no visiem Latvijas novadiem, kurās tiek novērtēta ērtā pieteikšanās un saņemtais dāvinājums norēķiniem par elektroenerģiju.

Jau ziņots, ka 2014. gadā AS «Latvenergo» sociālās atbalsta programmas ietvaros daudz bērnu ģimenēm (ģimenēm ar trīs un vairāk bērniem vecumā līdz 18 gadiem ieskaitot) piešķir atbalstu, kas atbilst 84,24 eiro, papildus kompensējot klientam 2400 kWh par Starta tarifu. Atbalstam var pieteikties līdz pat 2014. gada 31. decembrim. Lai izvairītos no dažādām birokrātiskām formalitātēm, atbalstam šogad var pieteikties arī tās ģimenes, kuras elektroenerģiju no AS «Latvenergo» pērk nevis tieši, bet caur starpniekiem – piemēram, norēķinās par patērēto elektrību ar namu apsaimniekotājiem vai dzīvokļu izīrētājiem un tamlīdzīgi. Tas nozīmē, ka, saņemot dāvinājumu, daudz bērnu ģimene var to pēc savas izvēles attiecināt uz jebkuru AS «Latvenergo» līgumu.

Savukārt 2015. gada 1. janvārī, atveroties elektroenerģijas tirgum, daudz bērnu ģimenes varēs saņemt valsts atbalstu norēķiniem par elektroenerģiju, ja tās būs izvēlējušās Latvenergo kā savu elektroenerģijas tirgotāju. Ģimenes, kurās aug trīs vai vairāk nepilngadīgi bērni vai aizbilstamie, pēc pieteikšanās atbalstam no 2015. gada 1. janvāra katru mēnesi par pirmajām 300 izlietotajām kilovatstundām varēs norēķināties par cenu, kas atbilst līdzšinējam Starta tarifam, bet par pārējām – atbilstoši izvēlētajam *Elektrum* produktam. Lai saņemtu atbalstu, daudz bērnu ģimenēm tāpat kā šogad piesakoties atbalstam, būs jāaizpilda pieteikšanās forma, kas būs pieejama portālā www.e-latvenergo.lv no 1. janvāra.

* Šo cenu 2015. gadā veido elektroenerģija – 0,0131 EUR/kWh – un attiecīgajā norēķinu periodā spēkā esošais tarifs par sistēmas pakalpojumiem, OIK un PVN likme.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Sirdī vienmēr līvānietis

Līvānu 1. vidusskolas direktoram JURIM IESALNIEKAM šajā amatā rit jau otrais gads. Garām adaptācijas un jauno pienākumu apzināšanas laiks, nu jau visā pilnībā iepazīts direktora amata nozīmīgums.

Atgriešanās

Juris Iesalnieks ir priecīgs, ka atgriezies Līvānos, jo sirdī vienmēr jūties piederīgs šai pilsētai, kurā uzaudzis un skolojies. 1986. gadā absolvēta Līvānu 1. vidusskola. Pēc tās nācies izbaudīt padomju armijas karavīra gaitas. Kad atgriezies, iestājies toreizējā Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā (tagad — Daugavpils Universitāte) Sporta un militārās apmācības fakultātē, bet absolvējis kā sporta un darbmācības skolotājs vidusskolām. Strādājis Alūksnes rajona Liepnas internātskolā par sporta skolotāju. Būdams aktīvs sportists — basketbolists, pamazām guva plašāku ievēribu un saņēma uzaicinājumu strādāt Alūksnes pilsētas domē kā sporta darba organizators, vēlāk kļuva par Alūksnes sporta skolas direktoru, strādāja Gulbenes sporta skolā par treneri. Piedalījās konkursā uz Līvānu 1. vidusskolas direktora amatu un starp vairākiem kandidātiem guva uzvaru.

Man patīk izmēģināt ko jaunu, uzsver Juris Iesalnieks, pamatojot savu izvēli. Protams, sava nozīme bija tam, ka līdz ar to varēja atgriezties Līvānos. Dzīvesbiedre — sporta skolotāja — un jaunākais dēlens vēl joprojām dzīvo Alūksnē, vecākā meita strādā Rīgā. Paralēli direktora daudzpusīgo pienākumu lokam Juris Iesalnieks atrod laiku arī savam vaļaspriekam — basketbolam. Divreiz nedēļā dodas uz sporta zāli to uzspēlēt, organizē sacensības. Brīvajā laikā palīdz Alūksnes komandai, kurā trenējas dēls.

Līvānos esmu dzīvojis, mācīties, tāpēc pazīstu ļoti daudzus cilvēkus, daudzi ir mani vienaudži. Sākumā gan bija jāpierod pie jaunas darba specifikas, jo tā atšķīrās no tās, ko līdz šim esmu darījis. Tomēr nekādas grūtības tas neradīja. Vairāki bijušie skolotāji tagad izrādījās kolēģi. Skolā bija izstrādātas ļoti labas tradīcijas, un šajā ziņā neko negribēju mainīt, par savu atgriešanos Līvānos stāsta Juris Iesalnieks. Viņa skatījums uz lietām bija tāds, ka vairāk jānodarbojas ar saimniecisko pusi. Kādreiz agrāk skola stipri paplašinājās, tajā mācījās daudz audzēkņu. Skola aizņēma divus korpusus, bez tam bija iecere par piebūves celtniecību. No šīs idejas esam atteikušies. Tāpat kā visā Latvijā, arī Līvānos samazinās iedzīvotāju daudzums un bērnu skaits, skolēnu kļūst aizvien mazāk. Lietderīgāk ir visai skolas saimei pārcelties zem viena jumta. Kādreiz te mācījās 1111 bērni, bet šogad — 505. Līdz ar to 4. klases jau ir pārceltas uz skolas galveno ēku. Iespējams, ka nākošajā gadā tiks pārvesta vēl kāda klašu grupa. Skolas paspārnē no jauna atklāta piecgadīgo — sešgadīgo bērnu sagatavošanas grupiņa.

Strādā isti profesionāli

Šajā mācību gadā skolas dzīvē aktuālākais jautājums ir gatavošanās akreditācijai, kas paredzēta aprīlī. Tas prasa lielu darbu, taču

lieliskā pedagogu komanda, kurā valda radošs gars, spēj mobilizēt svarīgiem mērķiem. Skolotāji ir kompetenti, isti sava amata profesionāļi. No 96 skolas darbiniekiem 60 ir pedagogi, tiesa, daudzi strādā uz nepilnām likmēm. Skolotāji regulāri piedalās kvalifikācijas celšanas kursos, pilnveido savu zināšanu līmeni arī mācoties individuāli. Pedagogiem ir vēlme strādāt un vēlme aizvien uzlabot savas profesionālās prasmes, teica direktors. Skolā gan pārsvarā ir sieviešu kolektīvs. Virieši, ieskaitot direktoru, ir tikai četri. Tas saistīts ar kopējo situāciju Latvijā, jo atalgojums skolās ir zems, bet virieši tomēr vēlas būt ģimenes apgādnieki un izvēlas labāk atalgotus darbus. Palikuši tie, kam pedagoga darbs ir sirds aicinājums.

Skolas ikdienas darbu palīdz organizēt darbīgā un zinošā vietnieku komanda: izglītības darbā — Inese Magdalenoka un Zeltīte Vanaga, ārpusklases darba organizatore Evita Kleina, atbildīgā par sākumskolu — Kristīne Balode, informātikas jomā — Daina Kurme. Metodisko darbu pārziņ Ināra Jačmenkina.

Līvānu 1. vidusskolas skolotāji piedalās daudzos un dažādos projektos, arī starptautiskos. Pašlaik tiek gaidīta informācija par jaunajam plānošanas periodam paredzēto finansējumu. Skolā jau ir sagatavoti projekti infrastruktūras uzlabošanai. Daudzās telpās arī līdz šim veikti ievērojami remontu, bet ir arī tādas, kas gaida kapitālo remontu. Gaiteņi, kabinēti, grīdas, soli, krēsli, — direktors uzskaita, kas būtu remontējams un nomaināms. Arī datortehnika pakāpeniski noveco, tā ir jāatjauno. Kaut arī šķiet, ka pavisam nesen bija sarūpēti jauni datori, tie jau paspējuši novecot.

Sadarbojas ar vecākiem

Šajā laikā, kopš skolu vada Juris Iesalnieks, vislielākie ieguldījumi veikti vieglatlētikas manēžas renovācijā, kā arī kapitālajā skolas virtuves remontā, kas notika ar domes atbalstu. No 1. janvāra ar domes lēmumu tiks lauzts līgums ar kafējnicu, kas skolā līdz šim irēja telpas. Tā nespej apmierināt skolas vajadzības un to, ko prasa vecāki, lai piedāvājums būtu veselīgs, stāsta direktors. Skolā visi bērni līdz 12. klasei ir nodrošināti ar brīvpusdienām, taču nereti sapērk naškus kafējnicās un pusdienas negrib ēst, jo apetīte zudusi. Pašvaldība piešķir naudu pusdienām, bet kotletes jāizgāz ārā. Pilnīgi sirds sāp, emocionāli saka direktors. Iespējams gan, ka garajos starpbrīžos kāds tagad dosies ārpus skolas uz tuvāko tirdzniecības vietu pēc kārumiem, bet vismaz jaunākie skolēni skolu atstāt nevar.

Pirms pāris gadiem Līvānu 1. vidusskolā bija strikta ievirze, lai skolēni nēsātu formastērpus. Tagad šajā ziņā ir atkāpšanās no stingrās prasības. Pirmkārt, nemts vērā tiesībsarga norādī-

● Līvānu 1. vidusskolas direktors Juris Iesalnieks. Foto: I. Kirilova

jums, — ja skola pieprasa nēsāt formastērpus, tie skolai pašai arī jānopērk. Otrkārt, uzklausi arī vecāku iebildumi. Tagad no formas tērpa komplekta tiek lietotas tikai vestītes — svētku reizēs, uz eksāmeniem, vai kad skolā ir kādi ciemiņi. Pie tam ir iespēja šīs vestes nodot no klases uz klasi. Arī vecāki savā starpā vienojas par to apmaiņu. Skolas padome savu lēmumu par formu nēsāšanu nav atcēlusi, bet to valkāšana netiek uzspiesta.

Vecāki skolas dzīvē iesaistās ļoti aktīvi. Dažādi jautājumi tiek izņemti kopīgās sanāksmēs. Aktīvi darbojas vecāku klubīšs, kas sapulcējas reizi mēnesī. Kopīgās sarunās rodas jauni priekšlikumi, jo vecākiem ir svaigāks redzējums uz skolas ikdienu. Skolotāji cenšas nejaukties vecāku klubīņa darbībā, jo pretējā gadījumā sanāktu tā, ka vecāku iniciatīva samazinātos. Esam atvērti un pieejami, ikviens no vecākiem var ierasties pie jebkura pedagoga vai skolas vadības aprunāties, atzina Juris Iesalnieks. Skola ir pateicīga arī atbalstītājiem — vietējiem uzņēmējiem, kas daudz līdzekļu ziedo skolas vajadzībām.

Skolas vērtību programma

Līvānu 1. vidusskolā izveidota skolas vērtību programma, kuras izstrādāšanā lielu ieguldījumu devusi Kristīne Balode. Par galvenajām vērtībām noteiktas izcilība, izpalīdzība, laipnība, atbildība, sadarbība. Skolas padome tās ir apstiprinājusi. Šīs vērtības kā galvenās noteiktas ar iepriekš notikušo aptauju palīdzību. Aptaujāti tika gan bērni, gan vecāki. Skolēni, kuri ar savu uzvedību un mācībām izceļas kādā no šīm jomām, iegūst uzlimiti, kas tiek ielīmēti viņa plānotājā. Tādā veidā viņi saņem stimulu vēl vairāk pacensties. Arī klašu audzinātājiem šī sistēma palīdz, jo viņi var izvēlēties atbilstošas tēmas, par ko runāt audzināšanas stundās. Sevišķi labi šī vērtību sistēma darbojas jaunāko klašu skolēnu vidū.

Arī bērnu drošība ir skolas uzmanības centrā. Ierīkota ugunsdrošības signalizāciju un trauk-

smes pogas. Nākamgad to paredzēts ierīkot arī Laimiņas sākumskolā. Šajā skolā, pateicoties SIA «Z - Light» ziedojumam, no jauna aprīkota dabas zinību klase, kam sagādāts ļoti daudz mācību līdzekļu. Vidējais sekmības līmenis Līvānu 1. vidusskolā ir nedaudz augstāks par vidējo valstī. To apliecina eksāmenu rezultāti iepriekšējā mācību gada beigās. Taču esam nevis elitāra, bet parasta skola, kurā mācās ne tikai teicamnieki, bet arī ne sevišķi centīgi bērni. Skolotāji pastiprināti strādā ar nesekmīgajiem un kavētajiem. Nevienu nedrīkst «norakstīt», jo nereti tie bērni, kas skolā mācījušies viduvēji, vēlāk piedzīvo kādu lūzumu, spēj sekmīgi mācīties tālāk un dzīvē sasniedz pat vairāk nekā viens otrs teicamnieks. Bērni nāk no dažādiem sabiedrības sociālajiem slāņiem un jāstrādā ar visiem. Darbojas atbalsta personāls — psihologs, sociālais pedagogs. Regulāri notiek sanāksmes, sadarbojoties ar bāriņtiesu. Ir bērni, kuri piedzīvojuši vardarbību — gan psiholoģisko, gan fizisko. Ja kāds direktors saka, ka viņa skolā nekā tāda nav, tad viņš melo. Tādi ir visur. Katrā klasē ir kāds skolēns, ar ko jāstrādā īpaši, saka direktors.

Plašais ārpusstundu nodarbību piedāvājums

Man kā direktoram tuvāk pie sirds saimniecisko lietu sakārtošana, atzist Juris Iesalnieks. Turpinot pilnveidot lielisko sporta bloku, tiek iekārtota vēl viena trenāžieru zāle. Sagādāti pirmie trenāžieri, ko varēs izmantot skolas sporta stundās un sporta skolas treniņos. Jau nākamā gada sākumā tie tiks papildināti.

1. vidusskola un Līvānu bērnu un jauniešu sporta skola ir cieši saistītas, tās izmanto vienas un tās pašas labi aprīkotās telpas. Līdz ar to arī skolēni pastiprināti pievēršas sportošanai, gūst labus panākumus basketbolā, volejbolā, futbolā, vieglatlētikā. Nesen skolā izveidojies spēcīgs tūrisma pulciņš.

Plašas iespējas arī nodarboties ar dejošanu, dziedāšanu, attīstīt

savus talantus citos pulciņos. To piedāvājums ir vispusīgs. Folkloras kopa «Ceiruleits» un tautas deju ansamblis «Silava» pazīstami ārpus novada un pat Latvijas robežām. Pateicoties skolotājam Liliānai Zarānei, skolā izveidots 5. — 9. klašu koris, kas gatavojas piedalīties kārtējos skolēnu dziesmu un deju svētkos, kas notiks nākamgad. Darbojas mazpulks, skolēni iesaistās jaunsargu kustībā. Līdz ar to daudzi jaunieši pēc skolas beigšanas izvēlas dienēt Nacionālajos bruņotajos spēkos.

Nauda seko cilvēkam?

Daudzi Līvānu 1. vidusskolas pedagogi ir arī izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības biedri, šeit strādā arī arodbiedrības vietējās nodaļas priekšsēdētājs Andris Pakers. Skolotāji ir labi informēti par visām aktivitātēm arodbiedrības jomā Latvijas mērogā. Kāds ir direktora skatījums uz iespējamām protesta akcijām? Ja notiks pedagoga streiks, mēs to atbalstīsim, teic Juris Iesalnieks. Līdz šim skolotāji svīlojuši un dziedājuši dziesmas zem valdības nama logiem, bet tas nav līdzējis. Jāpieņem nopietnāka darbība. Vajag solidarizēties arī pārējām zemu atalgotajām sabiedrības grupām — medicīnas darbiniekiem, policistiem, pensionāriem, un varbūt tikai tad varēs panākt kādas pārmaiņas.

Skarbus vārdus direktors velta biežāji izglītības un zinātnes ministru maiņai, kā arī pēdējā laikā valdības paustajai nostājai: «Jums algas būs lielākas, ja notiks reformas». Reformas izglītībā notiek jau gandrīz 25 gadu garumā kopš Latvija atgūvusi neatkarību, bet nekas neiet uz priekšu. Neviens nevar pateikt, kādām isti tām reformām jābūt. Princips «nauda seko skolēnam» ir izgāzies, jo lauki līdz ar to izmirst, un visi pārceļas uz lielām pilsētām. Tad jau arī citās sfērās jāpieņem «nauda seko cilvēkam», un, ja iedzīvotāju kļūst mazāk, attiecīgi jābūt mazākam ministru skaitam, un viņiem jāmaksā atbilstoši palikušo cilvēku daudzumam, — spriež direktors.

L. Rancāne

AGLONAS NOVADĀ

Vidusskolas bērni palīdzēja dzīvnieku patversmes iemītniekiem

Ziemassvētku gaidīšanas laikā Aglonas vidusskolas piektās un sestās klases skolēni nolēma kopīgi izdarīt labu darbu — palīdzēt Mežvairogu dzīvnieku patversmes filiāles iemītniekiem Feimaņu pagasta Vainovā.

Kā stāsta Aglonas vidusskolas sociālo zinību skolotāja Ilze Griģule, skolēni vāca suņiem un kaķiem nepieciešamo barību, sešas, ziedoja naudu, vārdu sakot, ko nu kurš varēja, lai iepriecinātu četrkājainos patversmes iemītniekus. Visu savāko kopā ar skolotājām bērni nogādāja patversmē.

Vainovā dzīvnieku patversme darbojas divarpus gadus. Tās vadītāja un vienīgā darbiniece ir Sarmīte Misiņa, kura skolēnus

arī iepazīstināja ar četrkājainajiem iemītniekiem. Patversmē šobrīd mīt 12 suņi un astoņi kaķi, taču turpat varēja sastapt arī kaziņas un pat vistas. Vainovā dzīvnieki uzturas tikai divas nedēļas, pēc tam tos nogādā lielajā patversmē Ķekavā, stāstīja saimniece. Par sagādātajām dāvanām bija priecīgi gan patversmes iemītnieki, gan pati saimniece, jo Aglonas vidusskolas skolēni bija pirmie, kas ciemos ieradās ar ziedojumiem.

Vārdus patversmes dzīvniekiem saimniece izdomā pati. Pabarot tik kuplu saimi viņai ir grūti, jo līdzekļu nepietiek, tāpēc, ja kāds var un vēlas palīdzēt, droši zvaniet Sarmītei pa tālruni 26136481. Ko gardu un noderīgu varat atvest arī paši, dzīvnieki būs pateicīgi.

● Aglonas vidusskolas skolēni, viesojoties dzīvnieku patversmē, labprāt devās pastaigā ar suņiem, spēlējās ar viņiem, no šīs saskarsmes gūstot patiesu prieku.

PREIĻU NOVADĀ

Apstiprināti Preiļu galvenās bibliotēkas maksas pakalpojumu izcenojumi

Pamatojoties uz eiro ieviešanas kārtības likumu, Bibliotēku likumu, un saskaņā ar Preiļu Galvenās bibliotēkas vadītājas Sigitas Trūpas iesniegumu, deputāti domes sēdē apstiprināja Preiļu galvenās bibliotēkas maksas pakalpojumu izcenojumus. Ar pakalpojumu izcenojumiem interesenti var iepazīties Preiļu galvenajā bibliotēkā vai Preiļu novada domes mājas lapā sadaļā "Bibliotēkas".

Sēdē tika izdarītas izmaiņas arī Preiļu galvenās bibliotēkas izmantošanas noteikumu 3.14. punktā. Turpmāk bibliotēkas lietotājam, kurš būs nozaudējis iespieddarbu vai nodarījis tam kādu citu civiltiesisku kaitējumu, tas būs attiecīgi jāaizvieto ar tādu pašu vai saturiski līdzvērtīgu iespieddarbu vai citu dokumentu. Ja nozaudēto vai sabojāto iespieddarbu vai citu dokumentu nevarēs aizvieto, tad būs jāatliedzina tā vērtība atbilstoši šodienas grāmatu tirgus situācijai. Minimālā summa — 5 eiro.

Veiks iepirkumu ēdināšanas pakalpojumu sniegšanai novada izglītības un sociālās aprūpes iestādēs

Pamatojoties uz "Publisko iepirkumu likuma" 8. panta septīto daļu, domes deputāti skatīja jautājumu par iepirkuma veikšanu ēdināšanas pakalpojuma sniegšanai 2015. gadā Preiļu novada izglītības iestādēs, Preiļu novada pašvaldības pansionātā "Preiļi" un sociālā dienesta krīzes centrā.

Tā kā ēdināšanas pakalpojumi

atkarībā no iestādes veida atšķiras, deputāti pieņēma lēmumu veikt iepirkumu divās daļās. Viens iepirkums tiks izsludināts par ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu izglītības iestādēs: Preiļu 1. pamatskolā, Preiļu 2. vidusskolā par kopējo summu līdz 125 000 eiro gadā (bez PVN). Otrais iepirkums tiks veikts ēdināšanas pakalpojumu sniegšanai Preiļu novada pašvaldības pansionātā "Preiļi" par kopējo summu līdz 50 000 eiro. Preiļu novada sociālā dienesta krīzes centra ēdināšanas pakalpojumu sniegšanai iepirkumu organizēs Preiļu novada sociālais dienests.

Noslēgtie līgumi par ēdināšanas pakalpojuma sniegšanu 2014. gadam Preiļu 1. pamatskolā un Preiļu 2. vidusskolā izbeidzas šī gada 19. decembrī, Preiļu novada krīzes centrā un Preiļu novada pansionātā — 31. decembrī.

Jaunā redakcijā apstiprināts novada dzimtsarakstu nodaļas nolikums

Izskatot Preiļu novada dzimtsarakstu nodaļas vadītājas Anitas Loginovas iesniegumu, deputāti sēdē skatīja jauno dzimtsarakstu nodaļas nolikuma redakciju, kurā iestrādātas arī jaunās izmaiņas likumdošanā, kas saistīta ar dzimtsarakstu nodaļas darbu.

Dzimtsarakstu nodaļas nolikums tika apstiprināts jaunajā redakcijā, līdz ar to spēku ir zaudējis 2006. gada 15. februāra Preiļu novada dzimtsarakstu nodaļas nolikums.

Lēma par Ziemassvētku dāvanu piešķiršanu

Preiļu novada dome, skatot jautājumu par Ziemassvētku dāvanu piešķiršanu pirmsskolas vecuma bērniem, skolēniem, pašdarbības kolektīviem un sporta komandām, nolēma šogad paaugstināt iegādājamo dā-

vanu cenu. Pirmsskolas bērniem un 1.-4. klašu skolēniem Ziemassvētku dāvanas lielumu noteikts 3,63 eiro apmērā, tajā skaitā PVN 21%. Ziemassvētku dāvanas lielums skolas klašu kolektīviem, pašdarbības kolektīviem un sporta komandām šogad noteikts 18,15 eiro apmērā, tajā skaitā PVN 21%.

Pagājušajā gadā Ziemassvētku dāvanas lielums pirmsskolas vecuma bērniem un 1. – 4. klašu skolēniem bija 2,85 eiro, klašu kolektīviem, pašdarbības kolektīviem un sporta komandām Ziemassvētku dāvana iepriekšējā gadā bija 14,23 eiro vērtībā.

Pagarināts sadarbības līgums ar Riebiņu novada pašvaldību tūrisma jomā

Preiļu novada domes deputāti nolēma turpināt sadarbību ar Riebiņu novada pašvaldību kopīga tūrisma informācijas centra darbības nodrošināšanā un pagarināt sadarbības līgumu tūrisma jomā ar Riebiņu novada pašvaldību. Tūrisma informācijas centra, kas atrodas Preiļu pilsētā, šobrīd strādā divi darbinieki no Preiļu novada un viens speciālists no Riebiņu novada pašvaldības. Tūrisma informācijas centra vadītāja Irēna Kjarķuža sēdē pastāstīja, ka sadarbība jau ir devusi vairākus pozitīvus rezultātus. Strādājot trim darbiniekiem, ir iespējams nodrošināt tūrisma informācijas centra darbību arī brīvdienās. Tūrisma sezonā – vasaras mēnešos – centrs strādāja pilnu darba dienu arī sestdienās, svētdienās tas darbojas pēc tūristu pieprasījuma, kad bija saņemti ekskursiju pieprasījumi.

Otrs lielākais ieguvums ir tas, ka, strādājot kopā, ir iespējams apvienot resursus un paplašināt piedāvājumu. Kā piemēru tam Irēna Kjarķuža minēja Riebiņu novada piedāvājumus tūristiem, kādi nav pieejami Preiļu novadā

— zirgu audzētava, naktsmītnes pie ūdeņiem. Ieguvums kopējai darbībai ir arī izdevumu samazināšanās katram novadam, jo tiek veidota kopīga tūrisma mājas lapa, uz pusēm tiek maksāti arī izdevumi, kad novadu pašvaldības piedalās tūrisma izstādēs. Mājas lapas izveide un dalība izstādēs ir abu pašvaldību projekti, kas šobrīd tiek realizēti kopā.

Riebiņu novada dome jau ir pieņēmusi lēmumu sadarbības līguma pagarināšanai tūrisma jomā ar Preiļu novada pašvaldību. Līgums par sadarbību tika noslēgts 2014. gada 1. Aprīlī.

Dome atbalstīja latgaliešu kultūras Gada balvas "Boņuks — 2014" pasniegšanu

Domes sēdē tika izskatīts Latvijas vēstniecības "GORS" vadītājas Diānas Zirņiņas iesniegums par pretendentu izvirzīšanu latgaliešu kultūras Gada balvai "Boņuks 2014" dažādās nominācijās un finansējuma piešķiršanu pasākuma norisei. Deputāti bija vienprātīgi, ka arī no Preiļu novada tiks izvirzīti pretendenti kādai no gada balvas nominācijām. Tika nolemts, izskatot 2015. gada budžeta projektu, paredzēt finansējumu pasākuma nodrošināšanai 200 eiro apmērā.

Latgaliešu kultūras Gada balvas "Boņuks — 2014" pasniegšana notiks 22. februārī Rēzeknē, Latgales vēstniecībā "Gors". Balva radīta ar mērķi veicināt latgaliešu tradicionālās un populārās kultūras attīstību Latgales reģionā un aiz tā robežām, apkopot labāko aizvadītā gada veikumu, kā arī rosināt kvalitātes un originalitātes pieaugumu mūsdienu latgaliešu kultūrā.

M.Paegle,
Preiļu novada domes
sabiedrisko attiecību
speciāliste

Aktualizēs tehnisko projektu Preiļu pilsētas apvedceļa būvniecībai dienvidu virzienā

Preiļu novada dome veiks iepirkumu tehniskā projekta "Preiļu pilsētas apvedceļa būvniecība dienvidu virzienā" korekcijai un aktualizācijai. Pieņemts lēmums veikt arī nepieciešamās darbības topogrāfiskās uzmērīšanas veikšanai apvedceļa būvniecībai, ziņo Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Projektēšanas darba uzdevums tehniskā projekta korekcijai nosaka, ka projektētājam jā sagatavo visa nepieciešamā ieceres dokumentācija – būvprojekts minimālā sastāvā sabiedriskajai apspriešanai, projektēšanas nosacījumu, būvdarbu uzsākšanas nosacījumu un būvatļaujas saņemšanai būvvaldē. Esošā tehniskā projekta korekcija jāveic apvedceļa pieslēgumam Daugavpils virzienā. Tā kā plānotais apvedceļš skar vairākus zemes īpašumus, projekts jā saskaņo ar zemes īpašniekiem. Vēlamais būvvaldē akceptētā tehniskā projekta iesniegšanas termiņš – 2015. gada 1. marts.

Iepriekšējā domes sēdē tika nolemts apvedceļa būvniecību izvirzīt kā prioritāti no vairākiem iesniegtajiem priekšlikumiem. Apvedceļa būvniecība ir ielānāta Preiļu novada teritorijas apbūves noteikumos.

Tehniskā projekta izstrāde iesākta jau 2006. gadā, vēlāk notika projekta sabiedriskā apspriešana, tomēr netika panākts saskaņojums ar zemes īpašnieku. Arī šoreiz pirms apvedceļa projekta realizācijas notiks sabiedriskā apspriešana, kad pašvaldība, uzņēmēji un iedzīvotāji varēs sīki izanalizēt projekta plusus un minusus.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Sākusies pieteikšanās pasākumam "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās"

Projektu iesniegšanas kārtā ir atvērta no 8. decembra līdz 2015. gada 15. janvārim, informē Lauku atbalsta dienests.

Apakšpasākuma "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" mērķis ir atbalstīt lauku saimniecības, lai uzlabotu to ekonomiskās darbības rādītājus un konkurētspēju, kā arī veicināt kooperācijas attīstību, nodrošinot dabas resursu ilgt-

spējīgu apsaimniekošanu un atbalstot pret klimata pārmaiņām noturīgu ekonomiku. Atbalsta pretendents ir:

- ✓ lauku saimniecība – juridiska vai fiziska persona, kas pēdējā noslēgtajā gadā ražojusi Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā minētos produktus, izņemot zivsaimniecības produktus un mājas (istabas) dzīvniekus un tādus dzīvniekus, uz kuriem neattiecas Ciltsdarba un dzīvnieku audzēšanas likums

- (turpmāk – lauksaimniecības produkti);
- ✓ fiziska persona, kas plāno nodibināt zemnieku saimniecību vai iegūt komersanta statusu, vai juridiska persona, kas plāno uzsākt lauksaimniecības produktu ražošanu;
- ✓ atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, kas saņēmusi atbilstības statusu atbilstoši normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un

mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu.

- Pieejamais publiskais finansējums:
- ✓ lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām – EUR 4 500 000 (četrī miljoni pieci simti tūkstoši eiro);
- ✓ lauku saimniecībām – EUR 65 943 776 (sešdesmit pieci miljoni deviņi simti četrdesmit trīs tūkstoši septiņi simti septiņdesmit seši eiro).

RIEBIŅU NOVADĀ

Novada domes deputāti novembrī sēdēs izskatīja virkni pašvaldībai aktuālu jautājumu un pieņēma attiecīgus lēmumus.

Apstiprināja novada prioritāro autoceļu sarakstu

Apstiprināts prioritārais Riebiņu novada autoceļu saraksts 2014. – 2020. gadam. Šāds saraksts nepieciešams satiksmes infrastruktūras tīkla uzlabošanai un uzņēmējdarbības veicināšanai. Mērķis ir uzlabot pievadceļu infrastruktūru, atdzīvīnāt degradētās teritorijas, veicināt dažādu sociālo, ekonomisko aktivitāšu un pakalpojumu nodrošināšanu novada un apkārtnē teritoriju iedzīvotājiem.

Pavisam sarakstā iekļauti 27 novada teritorijā esoši ceļi un to posmi. Pirmajiem desmit ceļiem nolemts izstrādāt/aktualizēt tehniskos projektus. Tie ir: Upes iela Rušonas pagasta Kastūres ciemā; Rušonas pagasta pašvaldības autoceļš Lubāni – Spuldzeņi – Rušona; Silajāņu pagasta pašvaldības autoceļš Kotlerova – Latviešu Balbāri; Riebiņu pagasta pašvaldības autoceļš Riebiņi – Kalnacki; Galēnu pagasta pašvaldības auto-

ceļš Soboļevka – Maltas Trūpi; Stabulnieku pagasta pašvaldības autoceļš Stabulnieki – Pastari; Siļukalna pagasta pašvaldības autoceļš Opolie – Salenieki – Upenieki; Rušonas pagasta pašvaldības autoceļš Kliškavas – Sedeži – Stupāni; Lauku iela Aglonas stacijā; Rušonas pagasta pašvaldības autoceļš Šņepsti – Ludvikova; Rušonas pagasta pašvaldības autoceļš Urči – Kotāni – Korsikova un citi.

Lūgs, lai remontē valsts ceļu

Domnieki izskatīja iedzīvotāju iesniegumu un nolēma, ka lūgs Satiksmes ministriju iekļaut prioritāri remontējamo ceļu sarakstā, paredzot rekonstrukciju divkāršai virsmas apstrādei, valsts ceļu Zeimuļi – Lomi – Riebiņi.

Aktualizēs novada attīstības programmu

Nolēmts veikt Riebiņu novada attīstības programmas 2012. – 2018. gadam stratēģiskās daļas aktualizāciju, veikt izmaiņas rīcības un investīciju plānā, neveicot izmaiņas attīstības programmas stratēģiskajā daļā.

Lai turpmāk saņemtu Eiropas Savienības fondu atbalstu integrēto teritoriju investīcijām, visām pašvaldībām līdz šī gada nogalei

jāaktualizē attīstības programmas vai arī investīciju plāni un nākamā gada janvārī jāiesniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas atzinuma saņemšanai un tālākai virzībai uz Reģionālās attīstības koordinācijas padomes sēdi. Integrēto teritoriju investīcijās ir apvienotas investīcijas no pieciem dažādiem tematiskajiem mērķiem, prioritārajiem virzieniem, ieguldījumu prioritātēm un sešiem dažādiem specifiskajiem atbalsta mērķiem, paredzot investīcijas uzņēmējdarbības atbalstam un investīciju piesaistei, degradēto teritoriju revitalizācijai un pielāgošanai saimnieciskai darbībai, nodarbinātības, energoefektivitātes paaugstināšanai, kā arī sociālo pakalpojumu infrastruktūras pilnveidošanai un vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu mācību vides pilnveidošanai.

Izskatīti iesniegumi

✓ Pieņemts lēmums piešķirt līdzfinansējumu 100 eiro apmērā no projektu līdzfinansējumam paredzētajiem līdzekļiem Rolanda Marecka grāmatas izdošanai.

Rolands Mareckis dzimis Galēnos, mācījies Viļānu vidusskolā, studējis Latvijas Universitātē. Publicējis vairākos preses izdevumos un dzejas kopkrājumos. Viņa jaunās grāmatas «Lēcians

pāri sunim» manuskripts iesniegts izdevniecībā. Grāmatā attēlotas kara gaitas, kurās piedalījies autora vectēvs, kolhozu veidošanās, 1949. gada izvešanas, leģionāru atgriešanās, Galēnu ainavas. Grāmatas izdošanai nepieciešams finansējums 600 eiro apmērā.

✓ Galēnu sporta zāles pārziņa Jāņa Upenieka iesniegums, kurā viņš lūdz piešķirt finansējumu zāles griestu lampu nomaiņai, tiks izvērtēts, skatot 2015. gada budžetu. Domes tehniskajai daļai uzdots sagatavot paredzēto darbu tāmi un iesniegt to pašvaldības ekonomistei.

✓ Skatot pašvaldības 2015. gada budžetu, deputāti lems arī par Latgales reģionālās televīzijas iesniegumu par sadarbības piedāvājumu nākamajam gadam. LRT projekts paredz par 150,11 eiro mēnesī demonstrēt kādu stāstu par novadā notiekošo (divas minūtes raidlaika mēnesī), izvietot TV ēterā nekomerciāla satura informāciju.

✓ Galēnu pamatskolas direktore Gunīta Strode bija lūgusi piešķirt līdzekļus skolas fasādes apmetuma atjaunošanai un sētnieka štata vienības izveidošanai. Deputāti bija vienprātīgi, ka iesniegumu par fasādes apmetuma atjaunošanu izvērtēs, skatot 2015. gada budžetu, bet sētnieka

pienākumus Galēnu pamatskolā uzdots veikt komunālās daļas strādniekiem.

Ziemassvētku saldumu tūtas šogad būs dāsnākas

Deputāti lēmuši, ka saldumu iegādei atvēlēs vairāk naudas, katra konfekšu tūta būs 4,27 eiro vērtībā.

Domes sēdē nolemts piešķirt Ziemassvētku dāvanas (saldumus) visiem Riebiņu novadā deklarētajiem pirmsskolas vecuma bērniem, visiem Riebiņu novada vispārīgizglītojošo skolu audzēkņiem no 1. – 9. klasei un pirmsskolas izglītības iestādes «Sprīdītis» audzēkņiem, visiem novadā deklarētajiem bērniem, kuri mācās specializētajās skolās.

Tāpat Ziemassvētku dāvanas nolemts piešķirt visiem sociālās aprūpes centra «Rušona» un Galēnu sociālās mājas «Rudenāji» iemītniekiem, politiski represētajām personām, Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidētājiem, pirmās grupas invalīdiem un vientuļajiem pensionāriem.

Kopumā Ziemassvētkos pašvaldība sarūpēs vairāk nekā 1000 saldās dāvanas.

Sagatavots pēc novada domes sēdes materiāliem

Modernizēta ārsta prakses vieta Galēnos

Ir noslēgusies ERAF projekta realizācija "Margaritas Kroles ģimenes ārsta prakses modernizācija un vides pieejamības uzlabošana Galēnu pagasta iedzīvotājiem".

Pagasta iedzīvotāji ir ieinteresēti ārstnieciskos un profilaktiskos pakalpojumus saņemt savas dzīves vietas tuvumā. Tādēļ projekta mērķis bija papildināt un atjaunināt ārsta prakses aprīkojumu. Prakse atrodas daudzdzīvokļu ēkas pirmajā stāvā pielāgotās telpās, kur bija nepieciešama ārsta pieņemšanas kabi-

neta renovācija, kosmētiskais remonts reģistratūrā – uzgaidāmajā telpā, procedūru kabinetā, kā arī bija prasības personām ar īpašām vajadzībās sanitārā mezgla izveidošanai.

Projektā ietvaros ārsta prakse iegādājās auguma mērītāju zīdaiņiem, elektrokardiogrāfu, tonometru, ledusskapi vakcinu glabāšanai, medicīniskās kušetes, ergonomiskos krēslus un apmeklētāju krēslus, radiotelefonu, datortehnikas divus komplektus, stāsta projekta vadītāja, ģimenes ārste Margarita Krole.

Tāpat tika nomainīts grīdas segums, gaismas ķermeņi, izlīdzinā-

nātas sienas, nomainīta elektroinstalācija ārsta kabinetā. Izveidota matēta stikla starpsiena, bidāmās durvis, paplašinātas durvju ailes, kas viss kopā uzlabos turpmāk darba drošību un darba apstākļu medicīnas personālam. Savukārt pacientiem uzlabosies vides pieejamība un vispārējās ērtības, apmeklējot ārsta praksi. Tika izveidots sanitārais mezgls, kurš būs pieejams cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Projekta kopējās izmaksas – 16 615,95 eiro, savukārt ERAF līdzfinansējums 85% no attiecināmajām izmaksām.

Projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Riebiņu novada Riebiņu ciemā II kārtā" īstenošana ir noslēgusies

Riebiņu novada Riebiņu ciemā ir noslēgusies Eiropas Savienības fonda projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Riebiņu novada Riebiņu ciemā II kārtā" realizācija. Projektu ir atbalstījusi Vides ministrija, sadarbības iestāde – Centrālā finanšu un līgumu aģentūra un Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF). Atbalsta intensitāte – 85%.

Projekta mērķis bija kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšana, vides piesārņojuma samazināšana, ūdenstilpju eitrofikācijas riska samazināšana un energoresursu racionāla izmantošana.

Projekta ietvaros tika veikti šādi darbi: kanalizācijas tīklu rekonstrukcija (tajā skaitā spiedvada rekonstrukcija) 4199 m, divu kanalizācijas sūkņu staciju izbūve un jaunu kanalizācijas tīklu izbūve 231 m garumā.

Kanalizācijas sistēmas sakārtošana nodrošinās atbilstošu notekūdeņu novadīšanu uz attīrīšanas iekārtām un samazinās infiltrāciju, kā arī noplūžu iespējamību. Jaunu kanalizācijas tīklu izbūve nodrošinās centralizētu ūdensapgādes pakalpojumu pieejamību papildus 15 ciema iedzīvotājiem, tādējādi nodrošinot atbilstošu notekūdeņu savākšanu, novadīšanu un attīrīšanu, līdz ar to tiks nodrošināta kvalitatīva dzīves vide un sekmēta vietējā ekonomiskā attīstība. Izbūvējot jaunus kanalizācijas tīklus, tiks nodrošināta virszemes ūdens objektu ūdens kvalitātes uzlabošanās vai nepasliktināšanās, kā arī samazinās vidē novadītā piesārņojuma apjoma, kas veicina ūdenstilpju aizaugšanu.

Projekta aktivitāšu īstenošanas ilgums bija 15 mēneši, būvdarbus veica SIA "Būvfirma Vītols", līguma kopējā summa – EUR 536 786,09.

Galēnu parka teritorijā izbūvēts tiltiņš

Galēnu kultūrvēstures biedrība laika posmā no 1. jūlija līdz 30. novembrim īstenoja projektu, kura ietvaros tika izbūvēts tiltiņš pāri Galēnu parka kanālam. Kopējais projekta finansējums – EUR 550, kas tika izmantots tiltiņa izbūvei un krāsošanai. Projektu finansēja Riebiņu novada dome.

Biedrība iepriekš īstenoja projektu, kura rezultātā tika izvietotas koka skulptūras pēc Roberta Mūka dzejas motīviem, tagad šī projekta rezultātā ir izbūvēts koka tiltiņš, stāsta projekta vadītājs Jānis

Kupris.

Galēnu parks jau līdz šim ir bijis iedzīvotāju iecienīta atpūtas vieta. Ainaviskā vide, milzīgās lapegles, interesantais parka plānojums ir papildināts ar filozofa Roberta Mūka darbos iedvesmotām skulptūrām. Tiltiņš apvieno visas skulptūras vienotā lokā, veidojot atpūtas – filozofijas taku. Līdz ar tiltiņa izbūvi, šis skulptūras tiek apvienotas vienotā lokā, kuru izejot, ir iespēja gan aplūkot parka skaistumu, gan ļauties pārdomām. Lai labiekārtotu takas teritoriju, biedrība organizēja takas maršruta sakopšanas talku.

Viedoklis: par kopējo politiku un Latvijas piensaimnieku iespējām

● Ar gudru valdību Latvija var kļūt par piena lielvalsti

Kopš vasaras, kad Eiropas, tostarp Latvijas, piena produktiem tika liegts Krievijas tirgus, lielas daļas Latvijas piensaimnieku satraukums nemazinās. Jēlpiena izvešana uz Lietuvi pēkšņi apstājās, šokējot uzpircējus, arī iepirkuma cenas ir kritušās, rūpniekiem gatavajai produkcijai jāmeklē jauni tirgi. Nozare tik spējām notikumu pavērsienam nebija gatava un katru mēnesi skaita zaudējumus miljonos eiro. Kas tos segs — Eiropas Savienība, pašu valdība? Kāpēc līdz šādai situācijai esam nonākuši un, visbeidzot, vai nozarei gaidāms pozitīvs pavērsiens nākotnē?

Akciju sabiedrība «Preiļu siers» ir viens no tiem retajiem, iespējams, pat vienīgais piena pārstrādes uzņēmums Latvijā, kas produkcijas ražošanu šogad nav samazinājis, gluži otrādi — kāpina, turpina attīstīt eksportu un gādā par produktu ar visaugstāko pievienoto vērtību ražošanu. Viedokli par notiekošo piensaimniecības nozarē izsaka akciju sabiedrības «Preiļu siers» valdes priekšsēdētājs JĀZEPS ŠNEPSTS.

Baudām iepriekšējo gadu «augļus»

«Piensaimniecībai un tajā skaitā mūsu uzņēmumam šis gads ir bijis ļoti dinamisks. To iespaidoja globālie notikumi, kā arī tas, ka kopš pavasara mums ir pašiem sava piena ražošana, protams, ar visām no tā izrietošajām lietām — lopbarības sagatavošanu, novietnes uzturēšanu, slaukšanu un tā tālāk.

Sarunā pirms vairāk nekā gada norādīju, ka tuvākajos gados baidīsim tos «augļus», ko Zemkopības ministrija un daudzās sabiedriskās organizācijas līdz šim sastrādājušas. Bizness, kā zināms, ir ne tikai naudas pelnīšana, bet kopumā nežēlīga lieta, tas kļūdas nepiedod. Mūsu kļūdas tika reducētas uz politiskās bezatbildības bāzes. Kopš Latvijas neatkarības atgūšanas pirms vairāk nekā divdesmit gadiem netika deklarēti nozaru mērķi, kurus vēlētās sasniegt un, mainoties valdībām, turpinātu. Patiesībā bija gluži otrādi — katrs ministrs nāca ar savām pārmaiņām, kuru pamatā nevis stratēģiskais mērķis, bet gan politiskā piederība. Tā, kā mēs zinām, orientēta uz atsevišķu personu interešu apmierināšanu. Rezultātā Latvijā pēc iestāšanās Eiropas Savienībā ne ar ko citu nenodarbojās, kā tikai ar piena izejvielas eksportu, kas ir produkts bez pievienotās vērtības. Identiska situācija veidojās arī graudkopībā.

Kur esam nonākuši? Katru dienu to vien dzirdam — piena no-

zarej naudu vajag, graudkopjiem naudu vajag. Visiem dodiet naudu, tikai jautājums — kur to pagrabt? Nodokļi un nauda rodas tikai pārstrādes rezultātā, piesaistot darbiniekus, izmantojot tehnoloģijas, radot produktam vērtību. Līdz brīdim, kad sākās Krievijas embargo, no Latvijas uz Lietuvu izveda vairāk nekā 30 procentus jēlpiena. Cita lieta, ka tā rikoja, piemēram, Krievija, eksportējot naftu un gāzi, bet atliekot to ar attiecīgiem nodokļiem. Brīvā tirgus apstākļos ar pienu tā nevar rīkoties, bet, tā kā Latvijā kooperācija stāv pāri visam, saskaramies ar situāciju, kad šie izejvielas tirgotāji parazitē uz pārējo nodokļu maksātāju rēķina un dzīvo no valsts subsīdijām. Tiklīdz beidzas subsīdijas vai arī beidzas izejvielas eksporta iespējas, nonākam situācijā, kad pienu vairs nav, kur likt.

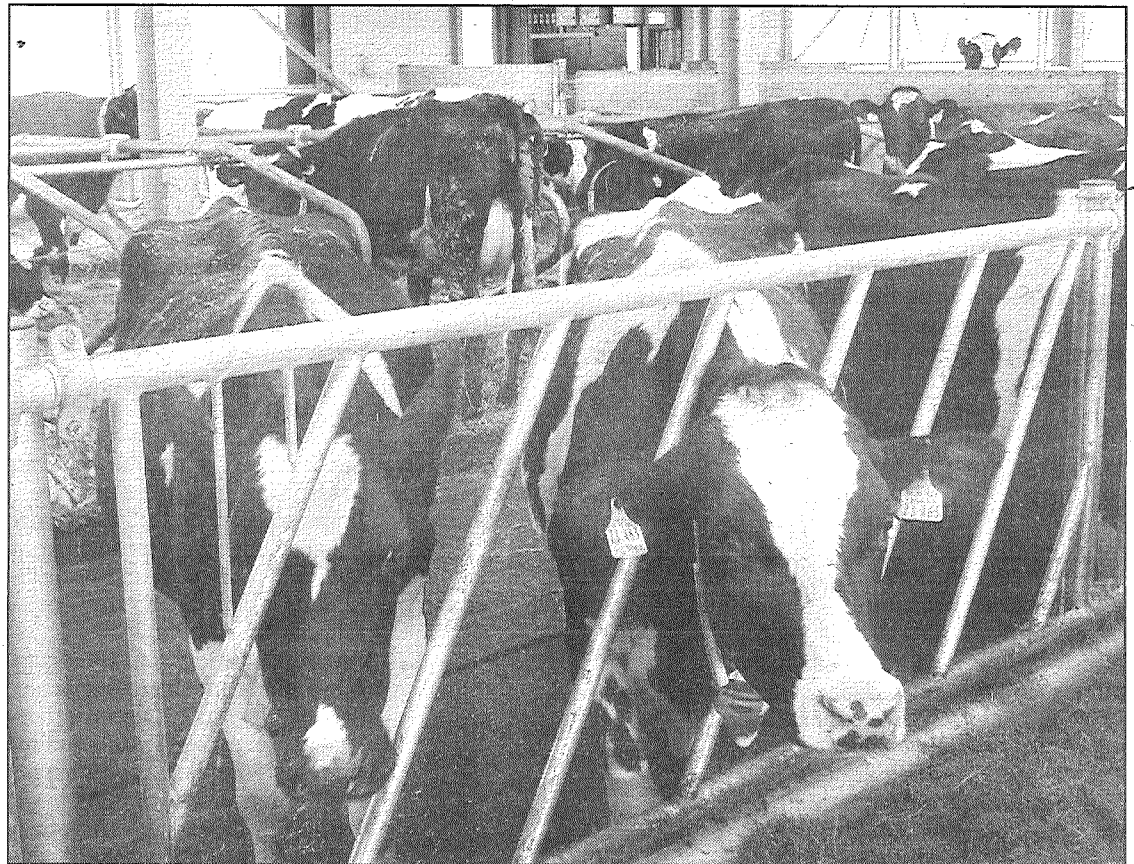
Man šķiet divaini, ka sabiedrībā neviens neuzdod jautājumu zemkopības ministram — kā tas nākas, ka viens kooperatīvs no otra par vienu miljonu eiro iegādājas 33 procentus kapitāldaļu, kad uzņēmuma vērtība ir vairāk nekā 10 miljoni eiro («Latraps» un «Latvijas piens» darījums — red.)? Man ir pamatotas aizdomas, ka piena industrijā patiesībā notiek baismīgas lietas, kuras vajadzētu izmeklēt prokuratūrai, pārbaudīt Valsts kontrolei. Sabiedrībai tas viss tiek noklusēts un skali tiek prasīta nauda — dodiet vēl, dodiet vēl...»

Mācība netiek gūta

«Preiļu siera» vadītājs ir visai skeptiski noskaņots par to, vai pašreizējās problēmas un sarežģījumi varētu kļūt par labu mācību nozares ministrijai un valdībai kopumā.

«Mācību? Nē, jo pie varas atrodas tie paši cilvēki, kas līdzšinējās kļūdas izdarījuši.

Eiropas kontekstā Latvijas ekonomika ir ļoti maza, un maza ekonomika nevar atļauties nodarboties ar saražotās izejvielas eksportu. Latvijā attīstības pamatākmenis var būt vienīgi pārstrāde ar

● SIA «Seiļi» slaucamo govju novietne Aizkalnes pagastā darbojas kopš pavasara. Dienā tiek izslauktas vidēji 11 tonnas piena. Foto no «Novadnieka» arhīva.

Krievijas embargo visas šīs lietas ātri salika pa plauktiņiem. Kas tagad notika pāris mēnešos, būtu noticis vienalga, tikai vairāku gadu garumā un ne tik asi. Zinot, ka nākamgad tiek atceltas piena ražošanas kvotas, tagad esam dilemmas priekšā — piena būs vairāk, bet eksporta iespēju nebūs. Atgriezīsimies nulles pozīcijās attiecībā uz saražotās izejvielas pārstrādi. Latvijā praktiski nav uzņēmumu, kuri no piena ražo produktus ar augstu pievienoto vērtību un spēj konkurēt eksporta tirgos Eiropas iekšienē un trešajās valstīs, vai arī to apjomi ir tik niecīgi, ka šobrīd var uzskatīt — Latvija nav gatava līdz šim izvestos 30 procentus piena pati pārstrādāt un eksportēt produktu veidā.

Nākamajā vasarā, kad sāksies piena sezona, saskarsimies ar problēmu buķeti, kad kritīsies piena iepirkuma cenas un nebūs, kur pienu likt. Biznesā darbojas spirāles princips, varu apgalvot, ka turpmākos piecus līdz septiņus gadus piens nebūs deficīta prece un nekad pie viena piena galda no dažādām pusēm nebrauks trīs piena mašīnas. Ar saražoto pienu vajadzēs konkurēt, to pārdodot. Tas pats, manuprāt, attiecas uz graudiem.

Konkurēt ar izejvielu pasaules tirgū un cerēt, ka Latvija būs nozīmīgs spēlētājs un spē ietekmēt cenas, ir pilnīgi aplami. Politisku apsvērumu dēļ pasaules mērogā pašlaik tiek *nogremdētas* naftas cenas, to nespēj ietekmēt pat spēcīgā Krievija. Latvijas aplamā politika rāda, cik tuvredzīgi, neprofesionāli un, es pat teiktu, nozarei kaitīgi bijuši atbildīgo

organizāciju līdzšinējie lēmumi. Piens nozarē, nūdien, nav ar ko lepoties.»

Preiļos sasniegts «kosmos» piena industrijā

Akciju sabiedrības «Preiļu siers» valdes priekšsēdētājs uzsver, ka uzņēmums nekad nav palāvis nedz uz subsīdijām, nedz valdības atbalstu. Lai noturētos tirgū, galvenais pamatnoteikums ir eksports, pie tam dažādu produktu eksports.

«Nesen Preiļos bija seminārs mazajiem uzņēmumiem par eksporta iespējām uz Vāciju. Grūti iedomāties, kāds mums Preiļos būtu tas produkts, ko varētu vest uz Vāciju, vienīgi nezinām, kā to darīt. Māju nevar būvēt no skursteņa, jāsāk ar pamatiem. Runājot par «Preiļu sieru», mūsu eksporta produktu saraksts ar katru gadu papildinās. Tuvākajā laikā nodosim ekspluatācijā vēl vienu jaunu ražotni. Parāli iepriekšējai sūkļu pulvera ražotnei, kas darbojas kopš 2006. gada, gatavosim sūkļu pulveri, kas būs pavisam cita līmeņa produkts — daudz augstāka pievienotā vērtība, daudz sarežģītākas un modernākas tehnoloģijas. Nanofiltrācija, demineralizācija, kristalizācija un pat fasēšana notiks apstākļos, ko var saukt par kosmosa tehnoloģijām.

Lai noturētos pasaules tirgos, ražotajam produktam jābūt ne tikai augsti kvalitatīvam, bet arī konkrētajā brīdī pieprasītam. Mums tāds būs, jo pulveri varēs izmantot bērnu pārtikas ražošanai. Jaunās ražotnes atklāšana pavērs iespējas domāt par bērnu pārtikas ražošanu pašiem. Tā ir piena industrijas attīstības augstākā pakāpe, tāpēc šajā ziņā jūtamies stabili.»

Uz pareizā ceļa

«Šī gada ekonomiskie rādītāji liecina, ka esam uz pareizā ceļa. Līdz gada beigām būs iepirkta un pārstrādāta vismaz 110 tūkstoši tonnas piena, pērn šis skaits bija 95 tūkstoši tonnu. Pērn eksportēti 12,7 tūkstoši tonnu, kas ir 535 kravas automašīnas, bet šī gada 11 mēnešos — vairāk nekā 13 tūkstoši tonnu. Viennozīmīgi, apjomu ziņā šis būs viens no labākajiem gadiem visā uzņēmuma vēsturē.

Zināmu artavu dod pavasari darbu uzsākusī meitasuzņēmuma SIA «Seiļi» slaucamo govju ferma «Gaigalas». Kad 1995. gada martā sāku strādāt «Preiļu sierā», iepriekšējā mēnesī uzņēmums bija iepircis 247 tonnas piena. Tas bija mazāk nekā pašreiz saražo mūsu jaunā ferma.

Domāju, nākamgad piena iepirkumu kāpināsim vēl būtiskāk, jo atrasti labi sadarbības partneri Igaunijā, kas piegādā labas kvalitātes pienu. Visi, ar kuriem mums noslēgti līgumi, var justies droši.

Latvijai, realizējot pareizu politiku, ir fantastiskas iespējas pēc kvotu atcelšanas vismaz divas reizes kāpināt piena ražošanu un veikt pārstrādi. Ja patlaban Latvijas kopējā kvota ir ap 730 tūkstoši tonnu piena, pilnīgi reāli ir gadā saražot 1,5 līdz divus miljonus tonnu piena un eksportēt gatavus produktus. Mūsu ministriem un politiķiem būtu jāzina, ka katra tonna piena ir arī divas darbavietas un ap 40 eiro tiešajos nodokļos. Piensaimniecība Latvijā varētu kļūt nozīmīgs atbalsta punkts valsts ekonomikā, bet jābūt skaidrai kopējai politikai ar noteiktu mērķi, skaidriem kritērijiem, neizceļot atsevišķas uzņēmējdarbības formas un nesanaidojot tās.»

Sagatavoja L. Kirillova

SKAITĻI UN FAKTI

- 2013. gadā Latvijā vidējā piena iepirkuma cena bija 305,3 eiro par tonnu.
- Pašlaik tiek lēsts, ka 2014. gadā vidējā iepirkuma cena būs no 285 līdz 290 eiro par tonnu piena.
- Akciju sabiedrība «Preiļu siers» no 1. decembra paaugstinājusi iepirkuma cenu par 10 eiro centiem, lielajiem piena piegādātājiem tiek maksāts 260 eiro par tonnu.

maksimāli augstāko iespējamo pievienoto vērtību. Es uzskatu, ka tas bija noziegums būvēt jaunu piena pārstrādes rūpniecību, neparedzot produktu ar augstu pievienoto vērtību ražošanu, neparedzot no siera ražošanas palikušo sūkļu pārstrādi pulverī, kas tagad ir pieprasītākais eksporta produkts. Rezultāts ir *čīks*, būtībā par nodokļu maksātāju naudu uzbūvēts piena pārsūkšanās punkts uz Lietuvu.

Cilvēki ar īpašām vajadzībām — vienoti sabiedrībai

Livānu biedrība «Baltā māja», atzīmējot Starptautisko invalīdu dienu, pagājušajā nedēļā uz pasākumu «Savu dienu svinam kopā» vienkopos pulcēja cilvēkus ar īpašām vajadzībām.

Tika atklāta izstāde, kurā izvietoti invalīdu sagatavotie darbi — zīmējumi ar attēliem, kas parāda, cik pieejami ir sabiedriskie objekti Livānos, kā arī tika prezentēta pašu gatavota atklātne par vides pieejamību. Ciemos bija ieradies vides pieejamības eksperts Valdis Strods no Jēkabpils, kurš stāstīja par savu dzīvi, par to, kā tiek galā ar problēmām. Valdis vada arī interesantas orientēšanās sacensības invalīdiem ratiņkrēslos. Pasākuma otrajā daļā kultūras darbinieces Ināras Ivanovas vadībā tika iestudēti nelieli skeči. Vieni no klātesošajiem dalībniekiem bija aktieri, otri — skatītāji. Tika izspēlētas dažādas situāciju spēles, kā cilvēkam tikt galā ar to, ko dzīve liek priekšā. Piemēram, ierašanās pie medmāsas, kura aicina izģērbties vai atgulties uz kušetes, bet cilvēks nemaz to nesadzird. Kā šādu situāciju atrisināt? Ingunā Badune teic, ka pirms pasākuma rīkošanas bija arī tādās domas, ka varbūt šādas un līdzīgas situācijas risināšanas svētkos neiederās. Tomēr nolemts, ka, iesaistot pašus cilvēkus ar īpašām vajadzībām, šādu sadzīvīgu situāciju risināšana nebūs tik bēdīga.

Invalīdu dienas atzīmēšana bija noslēdzošais pasākums projekta «Vienoti sabiedrībā» ietvaros.

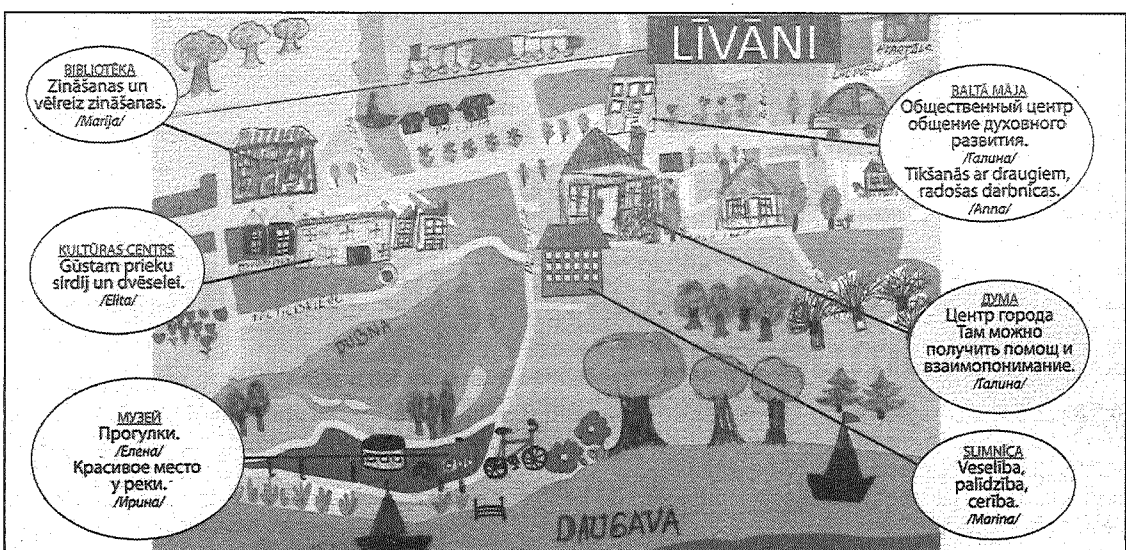
Par projektu «Vienoti sabiedrībā» «Novadniekam» pastāstīja biedrības «Baltā māja» vadītāja Ingunā Badune. Septembrī pie mums vērsās invalīdu un viņu draugu apvienība «Apeirons», aicinot kļūt par apvienības partneriem Latgales reģionā projektā «Vienoti sabiedrībā». Pieņemot šo uzaicinājumu, biedrība «Baltā māja» iesaistījās vairākās aktivitātēs, atklāja Ingunā Badune. Vispirms notika informatīvs pasākums, kurā apvienības «Apeirons» vadītājs Ivars Balodis stāstīja, kas paveikts invalīdu labā. Kā otrā aktivitāte invalīdiem bija sarīkota radošā darbnīca ar īpašu tēmu par vides pieejamību. Iepriekš tika izgatavota speciāla sagatave, kurā katrs darbnīcas dalībnieks varēja ierakstīt, kuri sabiedriskie objekti Livānos viņiem ir patīkamāki un vai tajos ir ērti iekļūstams, vai ir lifts, kāda šajās vietās valda attieksme pret cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Šajās inovatīvajās kartēs katrs, kurš iesaistījās pasākumā, pie konkrēta objekta pierakstīja klāt arī savu komentāru. Invalīdi, piemēram, atzina, ka Livānu kultūras nams ir ērti pieejams, savukārt iekļūšanu zālē varētu vēlēt labāku, jo nobrauktuves slīpums ir pārāk liels. Bija piezīmes arī par to, ka slimnīcā no lifta līdz ķirurga kabinetam ir patālu, ko grūti pārvarēt cilvēkam, kas nevar ne sēdēt, ne stāvēt. Daudz vērtējumu bija par autoostu un dzelzceļa staciju, jo tas saistās ar cilvēku iespēju pārvietoties tālāk, par bibliotēku,

● Invalīdu dienas atzīmēšanā Biedrībā «Baltā māja» uzstājas vides pieejamības eksperts Valdis Strods.

kura tiek izmantota, lai ikdienu padarītu interesantāku, lasot periodiku, grāmatas. Tie, kam ir kāda personiska nelaime, vides pieejamību uztver daudz saasinātāk, vairāk novērtē lietas, ko veselie cilvēki pat neievēro. Visi izteica atzinību, ka biedrībā «Baltā māja» ir ierīkots lifts, kam būtu jābūt visās ēkās, daudzi pozitīvi pieminēja katoļu baznīcu, kura ir izremontēta un skaista. Cilvēki, zīmējot Livānu sabiedriskos objektus, pieminēja arī savas dzīvojamās mājas, jo ļaudis ar īpašām vajadzībām visvairāk izjūt to, cik ērta ir pašiem sava dzīvesvieta. Šoreiz nebija runa par to, cik pretimnākoša vai gluži otrādi — ne sevišķi draudzīga — ir attieksme sabiedriskajās iestādēs, bet tieši par pieejamību. Kopumā tika atzīts, ka Livānu centrs šajā ziņā ir sakopts un invalīdiem labvēlīgs, teica Ingunā Badune.

Cilvēkiem ar īpašām vajadzībām bija tik daudz vērojumu, spriedumu un vērtējumu par Livānos esošām pašvaldības administratīvajām, kultūras un izglītības iestādēm, par ārstniecības iestādēm, autoostu, dzelzceļa staciju, banku, veikalēm un citiem objektiem, kurus viņi apmeklēja, ka notika nevis viena, kā tas sākotnēji bija paredzēts, bet pat vairākas radošās darbnīcas. To dalībnieki sāka dalīties savās atmiņās par vecajām ēkām, par savām kādreizējām skolām, par slimnīcu. Invalīdi no mājām atnesa vecas fotogrāfijas. Ļubova Melņičenko parādīja savu sagatavoto foto

● Biedrībā «Baltā māja» tapusi, cilvēku ar īpašām vajadzībām darinātā atklātne par vides pieejamību Livānos.

prezentāciju par Livāniem, jo viņai ir ļoti daudz fotogrāfiju par pilsētu. Sarunas un atmiņu stāstījumi izvērtās interesanti.

Gala rezultātā tie objekti, kas pilsētā atzīti par invalīdiem draudzīgiem un pieejamiem, tika iezīmēti kopīgi darinātā atklātnē. Šis atklātne, kuru prezentācija notika invalīdu dienas pasākumā, tiks izplatīta pilsētas iestādēs, dāvinātas arī biedrības apmeklētājiem.

Nākamā aktivitāte projekta ietvaros bija sporta diena. Arī tā izvērtās divu dienu garumā. Par projekta finansējumu tika sagādātas āra spēles — krokets, boulingš. Sporta dienas organizēt palīdzēja jauniešu iniciatīvu centra «Kvartāls» vadītājas vietniece Mārīte Vilcāne. Invalīdi varēja piedalīties sacensībās daudzos sporta veidos. Protams, zaudētāju nebija, un uzvarētāja gods pienācās katram. Sporta spēļu dalībnieki jutās ļoti apmierināti par

šīs dienas norisi. Bet āra spēles tagad nonākušas dienas centra apmeklētāju lietošanā, kā arī tās varēs izmantot citos invalīdu pasākumos. 20 aktīvāki sportotāji un projekta dalībnieki 9. decembrī piedalās boulingš sacensībās Daugavpilī.

Projekta ietvaros notika arī gatavošanās Ziemassvētku labdarības akcijai. Invalīdi šai akcijai sagatavoja eglītē iekarīnāmas filca rotaļlietas. Filcēšanu mācīja īpaši uzaicināta skolotāja no Jēkabpils. Ar šīm pasgatavotajām lietiņām — rukiem — paredzēts apmeklēt alternatīvo aprūpes pakalpojumu centru «Rožlejas» iemītniekus un SIA «Livānu slimnīca» pacientus.

Projektā «Vienoti sabiedrībā» iesaistījās 40 cilvēki ar īpašām vajadzībām. Atklāšanās pasākumā piedalījās arī invalīdi no Livānu novada pagastiem, no Preiļiem, ciemiņi no Daugavpils invalīdu biedrības.

Uzsākts jauns projekts

Livānu biedrība «Baltā māja» uzsākusi jaunu projektu «Biedrības «Baltā māja» pieredze un zināšanas mazākumtautību iedzīvotāju integrācijai Latvijas sabiedrībā». 4. decembrī notika projekta atklāšanas pasākums, bet tā aktivitātes uzsāktas jau 1. novembrī. Biedrība «Baltā māja» projektu ievieš kopā ar partneriem — Latgales un Zemgales reģiona mazākumtautību nevalstiskajām organizācijām: ar baltkrievu kultūras un izglītības biedrību

«Uzdim» no Daugavpils, Rēzeknes pilsētas biedrību Teātris — studija «Joriks», ukraiņu kultūrizglītojošo biedrību «Javir» no Jēkabpils, slāvu biedrību «Uzori» no Livāniem. Ar šīm biedrībām Livānu «Baltajai mājai» jau iepriekš bijusi sadarbība, informēja biedrības vadītāja Ingunā Badune. Pavisam projektā iesaistījušies 100 cilvēki, no katras pilsētas pa 25.

Projekts turpināsies līdz 2016. gada 29. februārim. Tā mērķis ir sekmēt mazākumtautību iedzi-

vošanu un mazākumtautību nevalstisko organizāciju iekļaušanos Latvijas sabiedrībā un iesaistīšanos pilsoniskās līdzdalības procesos.

Projekta ietvaros mazākumtautību aktivistiem ir nodrošinātas latviešu valodas apmācības, jo joprojām valsts valodas zināšanas nav pietiekamā līmenī. Livānos latviešu valodas mācības uzsāktas pagājušajā nedēļā, tās notiek Livānu novada vakara (maiņu) vidusskolā. Valodu māca skolotāja Anna Ģēgere. Mācībām pie-

teikušies 25 cilvēki. Paredzēti arī citi integrāciju veicinoši pasākumi. Notiks arī pieredzes apmaiņas pasākumi un citas aktivitātes. Mazākumtautību biedrībām vajadzētu vairāk integrēties Latvijas vidē un sadarboties ne tikai savā starpā, bet arī ar latviešu biedrībām, uzskata Ingunā Badune. Projektu finansē Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentu programmā «NVO fonds» un Latvijas valsts, atbalsta Islande, Lihtenšteina un Norvēģija.

Pirms tam biedrība «Baltā māja» sekmīgi īstenoja projektu «Apmācības un pasākumi Trešo valstu pilsoņu iesaiste saliedētas sabiedrības veidošanā Latgales reģionā».

Pasākumā par projekta uzsākšanu «Baltajā mājā» piedalījās Ināra Šimanska, Latvijas Pilsoniskās alianses politikas koordinatore, kura prezentēja organizācijas veikto pētījumu par NVO sektoru Latvijā.

Demence — tas nav normāls novecošanas process

Kas ir demence?

Tie ir smadzeņu darbības traucējumi, kas izsauc neatgriezeniskus, pieaugošus un daudzpusīgus prāta funkciju traucējumus, kuru rezultātā rodas atmiņas, valodas, vizuāli telpiskās izjūtas, prasmju un spriešanas spēju izmaiņas. Traucējumi sākotnēji ir viegli un var tikt sajaukti ar normālu novecošanas procesu. Ar laiku tie var kļūt smagāki un kombinēties ar dažādas intensitātes personības un uzvedības izmaiņām, ierobežojot un apgrūtinot ikdienas aktivitātes. Biežākie demences veidi ir Alcheimera slimība un smadzeņu asinsrites traucējumu izraisīta demence.

Kā izpaužas viegli prāta funkciju traucējumi?

Ir sūdzības par pavājinātu atmiņu, lēnāku domāšanu, grūtībām apgūt jaunu informāciju un koncentrēties. Viegli prāta funkciju traucējumi nav normālas novecošanas pazīme, bieži tie kļūst izteiktāki, daudzveidīgāki, laika gaitā var attīstīties demence.

Kā izpaužas demence?

Agrīnā demences stadijā cilvēks aizmirst tikko dzirdētu in-

formāciju, uzdod vienus un tos pašus jautājumus, stāsta vienus un tos pašus stāstus, taču komunicējot nespēj atrast vārdus, pazaudē laiku izjūtu, ar grūtībām veic sarežģītākus ikdienas uzdevumus, piemēram, ēdiena gatavošanu, dzīvokļa uzkopšanu, darbības ar naudu.

Cilvēks var zaudēt interesi par lietām, kas agrāk patikušas, kļūst apātiskāks, vieglāk aizkaitināms un satraucams. Pakāpeniski, stāvoklim pasliktinoties, atmiņa vēl vairāk pavājinās, cilvēks sāk apmaldīties pazīstamās vietās, viņam nepieciešams palīdzēt pašaprūpē, ēdiena gatavošanā un savas vides sakopšanā. Parādās personības traucējumi, cilvēks var sākt vākt nevajadzīgas mantas, kļūst aizdomīgs un baidās no apzagšanas.

Demences vēlinā stadijā cilvēks kļūst pilnībā atkarīgs no aprūpētāja, neorientējas ne vietā, ne laikā, nespēj apkārt notiekošo, nespēj veikt līdz tam zināmas darbības, piemēram, ēšanu vai labierīcību izmantošanu, nespēj pilnvērtīgi lietot un saprast valodu, bieži nepazīst tuviniekus, var sākties uzvedības izmaiņas (piemēram, agresivitāte), personības traucējumi un uztveres traucējumi (redzes vai dzirdes halucinācijas).

Kādi ir demences riska faktori?

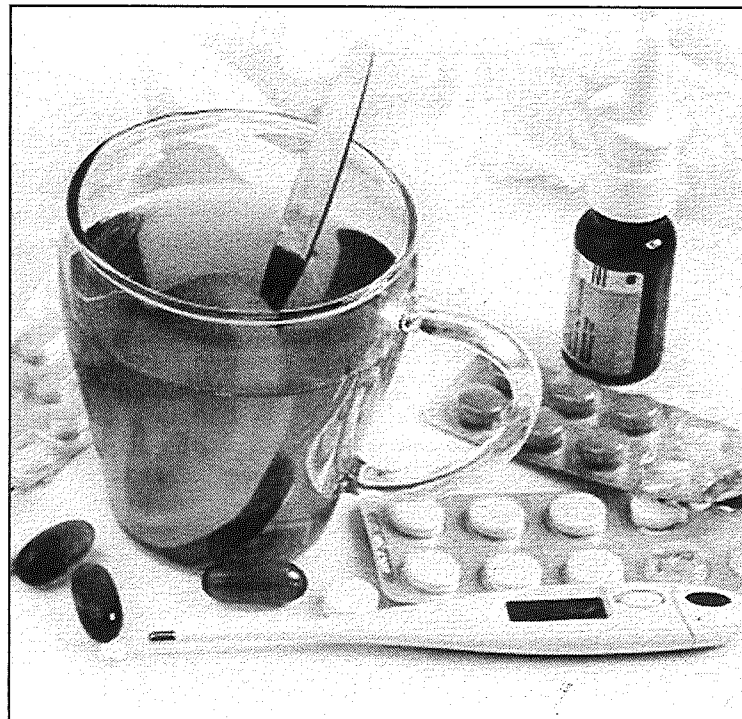
Precīzi slimības riska faktori joprojām tiek aktīvi pētīti, taču ir zināmi daži faktori, kurus nepieļaujot un kontrolējot vai ārstējot iespējams mazināt slimības attīstības risku. Tie ir — smadzeņu asinsrites saslimšanas (piemēram, insults), diabēts, paaugstināts asinsspiediens, aptaukošanās, mazkustīgs dzīvesveids, smēķēšana, zems izglītības līmenis.

Kā ārstē demenci?

Ārstēšana balstās uz prāta funkciju uzturēšanu, uzvedības, garstāvokļa un uztveres traucējumu korigēšanu un ikdienas funkcionēšanas nodrošināšanu. Pieejami daži medikamenti, kas palēnina traucējumu attīstību, taču šo medikamentu lietošana jāuzsāk agrīnā slimības stadijā. Var tikt izmantoti antidepresanti, neiroleptiķi, nomierinošie un miega līdzekļi.

Svarīgi pielāgot vidi, kurā mitinās demences pacients, kā arī neaizmirst par palīgīdzekļiem pacientam pilnvērtīgas redzes, dzirdes un ēdiena uzņemšanas nodrošināšanai.

Gripas izplatības sākumu Latvijā prognozē janvāra otrajā pusē

Gripas izplatība Latvijā varētu sākties janvāra otrajā pusē, prognozē Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) speciālisti.

Jaunā gripas sezona diez vai būs tik viegla kā iepriekšējā, kad vīrusa epidēmijas gandrīz nebija, vēsti SPKC speciāliste Edīte Tetera. Viņa skaidro, ka Eiropā ir reģistrēti atsevišķi saslimšanas gadījumi ar gripu, tomēr tie vēl neliecina par vīrusa cirkulācijas sākšanos. Līdz šim noteiktie gripas vīrusi ir līdzīgi tiem, kas cirkulēja iepriekšējā sezonā.

Nemot vērā to, ka tiek prognozēta bargāka ziema nekā iepriekšējā gadā, var sagaidīt, ka gripas sezona nebūs tik viegla kā pērn. Nav mazsvarīgi arī tas, ka Latvijā ik gadu ir ļoti zems imunitātes līmenis riska grupās un populācijā kopumā — vismazākais visā Eiropā.

Epidemiologi skaidro, ka gripa ir ļoti mainīga un neprognozējama slimība, jo to ietekmē daudzi faktori, tostarp laika apstākļi.

Katru gadu gripas vīruss ir citādāks, tāpēc arī cilvēkiem, kuri iepriekšējā gadā pret to ir vakcinējušies, tas jādara atkārtoti. Pērn pret vīrusu bija vakcinējušies vien 0,8% iedzīvotāju jeb 15 206 personas, tajā skaitā 906 bērni. Lai arī tas ir vairāk nekā iepriekšējās trīs sezonās, tomēr joprojām nav pietiekami, uzsver speciālisti.

Kā liecina SPKC apkopoties dati, gripas intensitāte 2013.—2014. gada epidēmiskajā sezonā bijusi viszemākā, kāda novērota vismaz pēdējo desmit sezonu laikā. Videjā intensitāte nevienā no 33 monitoringa nedēļām nebija sasniegusi epidēmijas līmeni jeb 100 gadījumus uz 100 000 iedzīvotāju. Tika ziņots par pieciem nāves gadījumiem pacientiem ar gripas infekciju. Visiem mirušajiem bijušas hroniskas saslimšanas vai citi riska faktori, piemēram, sirds asinsvadu slimības, cukura diabēts vai onkoloģiska saslimšana. Tikmēr 2012.—2013. gada gripas sezonā dzīvību zaudēja 79 gripas pacienti.

Depresija Latvijā rada 105 miljonu eiro zaudējumus gadā

Rudens, tagad — ziema, puskrēsla, krēsla, tumsa... Noskaņojuma nekāda, sākas depresija. Vai situācija tiešām ir nopietna?

Neārstēta depresija katru gadu Latvijā rada ekonomisko slogu 105 miljonu eiro apmērā, ņemot vērā depresijas slimnieku produktivitātes zudumu un darbnespējas radītos zaudējumus, kā arī darbības vecuma iedzīvotāju priekšlaicīgu nāvi, uzsver Rīgas Stradiņa universitātes Psihiatrijas un narkoloģijas katedras vadītājs profesors Elmārs Rancāns.

«Garīgās veselības traucējumi pasaulē ir pieaugoša problēma. Ja biežākā mirstība pasaulē ir no

sirds un asinsvadu slimībām, tad neiropsihiskie traucējumi ir otrs izplatītākais nāves cēlonis, sašādot 20% no kopīgā ipatsvara», saka Pasaules Veselības organizācijas pārstāvniece Latvijā vadītāja Aiga Rūrāne. «Katrš trešais cilvēks Eiropā gada laikā piedzīvo psihiskās veselības traucējumus. Salīdzinot ar pārējiem reģioniem, Eiropā pašnāvības tiek veiktas biežāk, un Latvija Eiropā atrodas augstajā trešajā vietā.»

Saskaņā ar oficiālajiem datiem pēc valsts apmaksātās palīdzības vērsušies astoņi tūkstoši depresijas pacienti. Tomēr pētījumi rāda, ka ar depresiju Latvijā katru gadu slimo 115 000 iedzīvotāju darbības jēgajā vecumā.

Depresiju par saslimšanu uzskata lielākā daļa jeb 58% iedzīvotāju, taču ievērojama daļa joprojām sliecas domāt, ka tās ir iedomas, motivācijas trūkums vai slikts garstāvoklis, liecina šī gada septembrī veiktā aptauja.

Lai palīdzētu iedzīvotājiem atpazīt psihisku traucējumu pazīmes, mudinātu griezties pēc palīdzības, Slimību profilakses un kontroles centrs nesēn rīkoja kampanju «Nenovērsies!». Mājaslapā www.nenoversies.lv sniegta daudzveidīga un viegli uztverama informācija par dažādiem psihisko traucējumu veidiem — depresiju, šizofrēniju, demenci, neirostiski, miega vai ēšanas traucējumiem.

Vēža pacienti Latvijā un pasaulē dzīvo ilgāk

Starptautiskā medicīnas profesionāļu žurnāla "The Lancet" jaunākajā numurā publicēts starptautisks salīdzinājuma pētījums (CONCORD-2) par vēža pacientu piecu gadu dzīvildzes* datiem 69 pasaules valstīs, t.sk. arī Latvijā.

Pētījums atklāj, ka piecu gadu dzīvildze ar resnās zarnas, taisnās zarnas un krūts vēzi nepārtraukti pieaug attīstītajās valstīs, tāpat šāda tendence ir novērojama arī Latvijā. Kaut arī vērojamas ļoti plašas atšķirības starp valstīm, kopējā tendence ir pozitīva un liecina par vēža pacientu dzīvildzes rādītāju uzlabošanu, kas tieši ir saistāmi ar labāku diagnostiku un ārstēšanas metožu kvalitāti un pieeja-

mību. Pozitīvi ir vērtējams fakts, ka arī Latvijā pamazām pacientu dzīvildzes rādītāji pieaug un cilvēki pēc vēža diagnozes noteikšanas dzīvo ilgāk.

Minētais CONCORD-2 pētījums apskata piecu gadu dzīvildzes aprēķinu 25,7 miljoniem pacientu, kuriem ir diagnosticēti viens no 10 biežāk sastopamajiem ļaundabīgajiem audzējiem, un 75 000 bērnu, kuriem ir diagnosticēta akūta limfoblastiska leukēmija laika periodā no 1995. līdz 2009. gadam. Pētījumā izmantoti individuāli pacientu dati no 279 vēža reģistriem 69 valstīs, t.sk. no Latvijas. Pētījumam izvēlētas 10 biežākās vēža lokalizācijas, jo tās aptver divas trešdaļas no visiem ļaundabīgo audzēju gadījumiem. 10 lokalizācijas, kas analizētas šajā pētījumā, ir kuņģa, resnās zarnas, taisnās zarnas,

aknu, plaušu, krūts, dzemdes kakla, olnīcu un prostatas vēzis pieaugušajiem, kā arī bērnu un pieaugušo leukēmija.

Pacienti no 22 valstīm, kuriem resnās un taisnās zarnas vēzis ir diagnosticēts 2005.-2009. gadā, piecu gadu dzīvildze pārsniedz 60%. Latvijā pēc pētījuma datiem resnās un taisnās zarnas vēža pacientu piecu gadu dzīvildze ir attiecīgi 45,3% (resnās zarnas vēzis) un 38,6% (taisnās zarnas vēzis). Tomēr arī Latvijā ir vērojams uzlabojums, jo resnās zarnas vēža pacientu dzīvildze, salīdzinot ar 1995.-1999. gadu, ir pieaugusi par 4,4%, savukārt taisnās zarnas vēža pacientu dzīvildze ir pieaugusi par 4,5%.

Apskatot krūts vēža pacientu dzīvildzi, pētījums CONCORD-2 atklāj, ka 17 valstīs minētā vēža pacientu dzīvildze ir pieaugusi

līdz 85% vai vairāk. Latvijā 71,1% pacientu ar krūts vēzi nodzīvo piecus gadus vai ilgāk pēc slimības diagnosticēšanas, dzīvildzes pieaugums, salīdzinot ar 1995.-1999. gadu, ir 7%.

Savukārt plaušu un aknu vēža piecu gadu dzīvildze Eiropā ir zem 20%, 15 – 19% Ziemeļamerikā un zem 7 – 9% Mongolijā un Taizemē. Latvijā plaušu vēža pacientu piecu gadu dzīvildze ir 16,2%, arī šai vēža formai ir vērojams piecu gadu dzīvildzes pieaugums, salīdzinot ar 1995.-1999. gadu, tie ir 4,1%.

Nepārtraukts dzīvildzes pieaugums vērojams arī prostatas vēža pacientiem, salīdzinot dzīvildzes rādītājus 1995.-1999. gadā un 2005.-2009. gadā dzīvildzes rādītāji 22 valstīs ir pieauguši par 10 – 20%, tomēr dzīvildzes rādītāji

vēl arvien ir ļoti dažādi starp valstīm. Latvijā prostatas vēža pacientu piecu gadu dzīvildzes pieaugums ir 22%, sasniedzot 73,9% no 2005.-2009. gadā saslimušajiem pacientiem.

Informāciju par vēža pacientu dzīvildzi Latvijā starptautiskajam CONCORD-2 pētījumam ir sniedzis Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC). Latvijas datu iekļaušana šādā starptautiskā pētījumā uzskatāma par profesionālu atzinību un liecina par to, ka mūsu valstī tiek vākti kvalitatīvi un starptautiski salīdzināmi dati par onkoloģiju.

* pacientu ar ļaundabīgo audzēju izdzīvotība piecus gadus un ilgāk pēc ļaundabīgā audzēja diagnosticēšanas.

CĒSIS

Aitu cūkas kļūst arvien populārākas

Pirms dažiem gadiem Latvijā tika ieviestas visai netipiskās sprogainās Mangalīkas cūkas, kas tautā iesauktas arī par aitu jeb vilnas cūkām. Šo dzīvnieku izplatība Latvijā pieaug. Tās audzē vēsturiskā Cēsu rajona novados, tostarp Raunas, Priekuļu un Amatas novadā.

Šīs šķirnes cūkām raksturīgs biezs, cirtains apmatojums, skatoties no malas, par tām var teikt — rüksis kažokā.

Lai arī daudz dārgākas, tās esot izturīgākas par parastajām cūkām, un saimnieki nākotnē uz šādu eksotisku dzīvnieku turēšanu raugās cerīgi. Mangalīkas cūkas tiek audzētas arī Drustu pagastā. Tur garspalvaino cūku audzēšanai pievērsies Andris Bušs. Viņš arī ievietoja sludinājumu internetā, ka interesentiem ir iespēja pieteikties tūršķirnes Ungāru Mangalīkas sivēnu iegādei. «Pirmās aitu cūkas nopirku pavasarī. Viss darbs, ko vajadzēja izdarīt, — izveidot aploku, kuram apkārt apvilku elektrisko ganu,» stāsta Andris Bušs, kuram ir ap desmit šo cūku.

Aitu cūkas ir izplatītas Slovākijā, Rumānijā un Ungārijā. Tās labi jūtas brīvā dabā un ir aukstumizturīgas. Ziemā tām nesalst, pietiek ar nojumi, kur paslēpties no sniega un lietus. Tādā ziņā vilnas cūkas ir ekonomiski izdevīgākas, jo neprasa siltas kūti. Ziemā var turēt aplokā. Cūkas labi var dzīvot mūsu klimatā pat tad, ja sivēni dzimst ziemā, jo mazuļi sasildoties mātes vilnā. Arī Andris Bušs dzīvniekus tur ārā, nožogotā aplokā. Aitu cūkām, kā jau cūkām, patīkot rakties, un to tās darot pat talantīgāk par savām plikādās līdziniecēm.

Kā atzīst cūku turētājs, lauksaimniecības iestādēm vēl neesot konkrētas skaidrības par šo dzīvnieku reģistrēšanu, jo Latvijā šī šķirne ir ieviesta nesēn. Tiesa, saistībā ar Āfrikas cūku mēri An-

dris Bušs ganāmpulku ir reģistrējis. «Tur, kur esmu interesējies, man neviens precīzi nevarēja pateikt, vai tās ir jāreģistrē, jo tie ir dzīvnieki, kas Latvijā parādījušies ne tik sen. Lauksaimniecības datu centrā man atbildēja, ka obligāti var arī neregistrēt, jo tos pieskaita pie meža dzīvniekiem. Cits saka, ka tās skaitoties kā dekoratīvās cūkas un arī tās, kā zināms, var neregistrēt. Lai gan šī šķirne esot izturīgāka pret dažādām slimībām, lai būtu lielāka drošības sajūta, es cūkas tomēr pierēģistrēju,» teic Andris Bušs un piemin interesantu faktu: «Saistībā ar cūku mēri manu saimniecību apsekot bija ieradusies speciālisti, arī viņi nevarēja konkrēti atbildēt, pie kā pareizāk šīs cūkas būtu pieskaitīt.»

Andris Bušs uzskata, lai kā arī nebūtu, nākotnē to turēšana saimniekiem atmaksāsies ar lielu plus zīmi. «Šīs cūkas sāku turēt ar domu, lai apsaimniekotu aizaugušās lauksaimniecības zemes. Šajā ziņā aitu cūkas ir piemērotas, jo, izēdot nezāles un rušņoties, tās palīdz iznīdēt nelabvēlīgos augus,» viņš saka un piebilst, ka vasarā galvenā barība ir ganību zāle, ziemā jāpiebaro ar sienu, nevarītiem kartupeļiem, burkāniem un kāpostiem.

Tāpat esot zināms, ka šo cūku gaļa ir ļoti garšīga un sulīga, jo arī šķiņķa daļa esot cauraugusi ar speķi. Arī tauki esot daudz veselīgāki. «Audzēju un skatišos, kurā virzienā attīstīties tālāk. Ir skaidrs, ka cilvēkiem ir interese par sivēniem, jo aitu cūkas der arī gaļai. Tiesa, tās ir lēnauzīgākas par parastajām mājas cūkām. Dzirdēts, ka pieaugušā vecumā tās var sasniegt 300 kilogramus svara. Man tādu cūku nav. Vienam kuilim gan varētu būt ap 200 kilogramiem svara,» stāsta saimnieks.

Vilnas cūkas tiek turētas arī Amatas novada Nītaures pagasta «Jātniekos». Tur ir ap 30 dzīvnieku, tostarp trīs vaislinieces, kuilis un arī sivēni. «Ideja par aitu

● Mangalīkas šķirnes cūkas ir miermīlīgas un draudzīgas gan savstarpēji, gan ar cilvēkiem. Šī šķirne Latvijā ienākusi no ārzemēm.

cūkām radās pati no sevis. Esam ģimene no Rīgas. Lai nodrošinātu iztikšanu laukos, kaut ko gribējām darīt, domājām, ka tam jābūt kaut kam retam, netipiskam. Ar tādu domu, lai roku darbs būtu minimāls un tajā pašā laikā no nodarbošanās ir kaut kāda atdeve. Tā nonācām pie aitu cūkām,» stāsta Meta Saikova. Kā izrādās, viņa bija arī viena no pirmajām, kas pirms trim gadiem Latvijā iveda šo cūku šķirni. Viņa atklāja, ka tolaik, lai būtu vieglāk, tika izveidota arī biedrība, kas apvienoja interesentus un tos, kas gribēja iegādāties aitu cūkas. Šim nolūkam tika dibināta biedrība «Agro — Eko — Inovāt», kas šīs laikā piesaistīja daudzus interesentus no dažādiem Latvijas novadiem. Tika impor-

tēti Mangalīkas sivēni no Slovākijas Mangalīkas cūku audzētāju dažādām saimniecībām, lai nepastāvētu savstarpēja asinsradniecība,» viņa stāsta un zina teikt, ka Latvijā aitu cūkas esot sastopamas daudzviet. «Ja citi aitu cūkas tur šaurā teritorijā, tad mēs varam atļaut tām izvērsties. Mums ir pietiekoši lielas platības zemes, tāpēc, kad viena vieta noganita, pārvietojam aploku, un dzīvnieki tiek pie

svaigas barības,» klāsta Meta Saikova.

Cūku turētāji uzsver, ka, tā kā šo dzīvnieku audzētāju skaits Latvijā palielinās, ir jādome par produkcijas realizāciju. Mangalīkas cūku audzēšanu viņa uzskata par produktīvu un perspektīvu, un saka, ka saimniekošanas varianti varētu būt dažādi, sākot no sertificētu dzīvnieku audzēšanas vaislai līdz pārstrādei cūkgaļai.

«Druva»

DAUGAVPILS

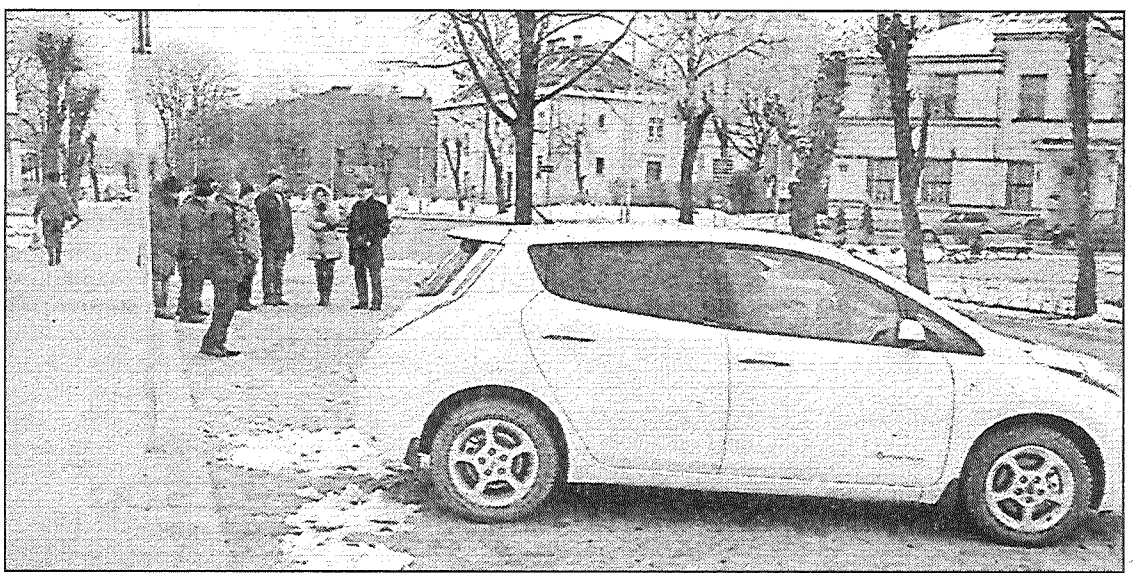
Nepiedalīsies šmakovkas muzeja projektā

Latgales reģiona attīstības aģentūra aicināja Daugavpils novada pašvaldību iesaistīties šmakovkas muzeja projektā, tomēr novada domes deputāti, apskatījuši klātienē vecā spirta brūža telpas Naujenes ciemā, atteicās no dalības projektā. Novada domes priekšsēdētāja vietnieks Arvīds Kucins atteikumu pamatoja ar to, ka ēkas rekonstrukcija izmaksātu vairākus simtus tūkstošus eiro, un pašvaldībai, kurai ir jārisina daudz aktuālākas problēmas, tā ir milzīga nauda. «Ēka atrodas labā vietā, gandrīz Daugavas krastā, arī ideja varētu būt interesanta tūristiem, taču projekts kopumā ir ļoti dārgs, tāpēc atteicāmies no tā,» papildināja Arvīds Kucins.

Ilūkstes novada pašvaldība iegādājās elektromobiļus

2. decembrī Ilūkstē, Vienības laukumā Ilūkstes novada pašvaldība prezentēja divus elektromobiļus (attēlā), tā pievienojoties pašvaldībām, kas lieto videi un cilvēkam draudzīgu elektrotransportu.

Ilūkstes novada domes priekšsēdētājs Stefans Rāzna pastāstīja, ka pašvaldība ar elektromobiļiem saudzēs vidi, turklāt ekonomēs arī līdzekļus. Nobraucot 100 kilometrus, tiks iztērēts vidēji viens eiro. Elektromobiļus izmantos pašvaldības dienesti. Jaunās mašīnas var pārvietoties ar ātrumu 90 kilometri stundā. Tos uzlādēs pie pašvaldības ēkas, pašvaldība plāno uzstādīt arī elektromobiļu uzpildes stacijas.

«Elektromobiļi ir ekoloģisks transports. Tās ir nākotnes mašīnas. Tagad valdībai atliek vien pieņemt likumus, kas stimulētu iedzīvotājus iegādāties šo dabai un mums draudzīgo transportu,» teica Stefans Rāzna.

Pašvaldība jauno transportu iegādājās par Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta (KPFI) un pašvaldības projekta «Siltumnīcas gāzu emisijas samazināšana, Ilūkstes novada pašvaldībai iegādājoties divus jaunus, rūpnieciski

ražotus M1 kategorijas elektromobiļus» finansējumu 61 586 eiro. No šīs summas KPFI finansējums ir 35 076 eiro.

«Latgales Laiks»

Atzīmēja Valsts policijas 96. gadadienu

3. decembrī Valsts policijas (VP) Latgales reģiona pārvaldē, Daugavpilī, notika svinīgs pasākums, kas bija veltīts Latvijas Valsts policijas 96. gadadienai. Policijas darbiniekus no visa reģiona ar savu klātbūtni pagodināja viesi — sadarbības partneri, kolēģi, pašvaldību pārstāvji.

● Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa darbinieki profesionālos svētkus svinēja 5. decembrī Līvānos. Attēlā: apbalvotie Preiļu iecirkņa Kārtības policijas darbinieki kopā ar iecirkņa priekšnieku Aigaru Salenieku (pirmajā rindā vidū) un Preiļu rajona prokuratūras virsprokuroru Andri Pauru (aizmugurē vidū).

Kā informē VP Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne, pēc valsts himnas ar kļusuma brīdī tika godināti bojāgājušie kolēģi. Svētku uzrunu klātesošajiem veļtija pārvaldes priekšnieks Juris Pastars un Valsts policijas Galvenās Kriminālpolicijas pārvaldes priekšnieka vietnieks Juris Šulte. Apsveikuma vārdus teica Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes priekšnieks Oļegs Jermašovs, 2. Zemessardzes novada komandieris Aivars Valenīks, kolēģi no Utenas rajona Lietuvā, valsts iestāžu un pašvaldību pārstāvji.

Iekšlietu ministrijas apbalvojumi

Turpinājumā tika pasniegti apbalvojumi. Par augstu profesionalitāti, godprātīgu un priekšzīmīgu dienestu pienākumu izpildi un sakarā ar Latvijas Valsts policijas 96. gadadienu 20 Latgales reģiona pārvaldes darbinieki saņēma Iekšlietu ministrijas Pateicības un Goda rakstus. Tajā skaitā Iekšlietu ministrijas Goda rakstu saņēma Preiļu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas vecākā inspektore INGA ZIEMELE, bet Iekšlietu ministrijas Pateicību — Preiļu iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektore INĀRA PETROVSKA.

Valsts policijas apbalvojumi

Valsts policijas Pateicības un Goda rakstus saņēma 30 Latgales reģiona pārvaldes darbi-

nieki, tajā skaitā vairāki no Preiļu iecirkņa. Ar Valsts policijas Goda rakstu apbalvots Preiļu iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektors AINIS UTNĀNS un Kārtības policijas nodaļas Līvānu iecirkņa priekšnieks KĀSTARS SMILŠKALNS. Ar Valsts policijas Pateicībām apbalvoti Kriminālpolicijas nodaļas inspektore KRISTĪNE HARITONOVA un Kārtības policijas nodaļas inspektors SANDIS UPENIEKS.

Starp apbalvotajiem bija arī Preiļu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieks DZINTARS PODSKOČIJS, kurš saņēma Valsts policijas krūšu nozīmi «Par cītību policijā», bet Kriminālpolicijas nodaļas priekšnieks JĀNIS LAIZĀNS saņēma III pakāpes «Kriminālpolicijas Goda zīmi».

Reģiona pārvaldes vadības apbalvojumi

Papildus Iekšlietu ministrijas un Valsts policijas apbalvojumiem vairāki Preiļu iecirkņa darbinieki saņēma arī Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekš-

nieka pateicības — Preiļu iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas priekšnieka vietiece DACE LININA, Kārtības policijas nodaļas vecākā inspektore INGA ZIEMELE, Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas satiksmes uzraudzības rotas vecākā inspektore JEĻENA KOZERE, Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas satiksmes uzraudzības rotas inspektors GĀTIS KRAUKLIS un Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes Reģionu biroja Latgales ekspertu nodaļas eksperte JOLANTA MARKOVSKA.

Labākie darbinieki kolēģu vērtējumā

Kā informē Preiļu iecirkņa priekšnieks Aigars Salenieks, iecirknī iedibināta tradīcija, ka kolēģu un dienestu vadītāju vērtējumā ik gadu tiek noteikti arī gada labākie darbinieki dažādās nominācijās:

✓ Gada laureāts nominācijā «Ceļu policists 2014» — KAS-

PARS SPARĀNS;

✓ Gada laureāts nominācijā «Kārtības policijas darbinieks 2014» — SANDIS UPENIEKS;

✓ Gada laureāts nominācijā «Censonis 2014» — DACE LINIŅA;

✓ Gada laureāts nominācijā «Tēla spodrinātājs 2014» — INGA ZIEMELE;

✓ Gada laureāts nominācijā «Operatīvais darbinieks 2014» — ANDRIS CAUNE;

✓ Gada laureāts nominācijā «Izmeklētājs 2014» — INĀRA PETROVSKA.

Laureāti sporta nominācijās

Preiļu iecirkņa darbinieki aizvien ir labi sevi parādījuši sporta sacensībās gan reģionā, gan valsts mērogā. Laureāte nominācijā «Gada labākais sportists» ir JEĻENA KOZERE. Nomināciju «Gada spožākā debija sportā» saņēma AIVIS SMIRNOVS, bet laureāta gods nominācijā «Sporta veterāns» pienācās AINĀRAM KURSISĀM.

Policija meklē velosipēdu īpašniekus

Šogad Daugavpilī un visā Latgalē ievērojami palielinājies velosipēdu zādzību skaits. Par to vairākas reizes policija brīdinājusi sabiedrību, atgādinot par drošības pasākumiem divriteņu pasargāšanai no garnadziem.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne informē, ka par velosipēdu zādzībām uzsākti vairāki kriminālprocesi. Policijas darbinieki strādāja, lai atklātu noziegumus un noskaidrotu vainīgās personas. Apjomīga darba rezultātā izdevies noskaidrot vairākas aizdomās turamās personas, kuras, iespējams, nodarbojas ne tikai ar velosipēdu zādzībām Daugavpilī, bet izdarīja arī dažādas cita veida zādzības. Visi aizdomās turamie ir gados jauni, iepriekš vairākkārt tiesāti vīrieši.

Turpinot izmeklēšanu un personu pārbaudi, likumsargi atrada un atsavināja velosipēdus, kurus zagļi slēpa gan garāžās, gan dzīvokļos, gan citās vietās. Lielākā daļa divriteņu bija acimredzami un nekvalitatīvi pārkrāsoti, lai būtu grūtāk tos atpazīt. Tas liecina, ka šīs mantas tikušas iegūtas noziedzīgā ceļā. Vairums atrasto velosipēdu, pateicoties policistu operatīvajam darbam, atpazīta un atdota to likumīgajiem īpašniekiem.

Vēl nepieciešams noskaidrot to velosipēdu piederību, kuru īpašniekus policisti pagaidām nav varējuši atrast. Interesenti velosipēdus var apskatīt klātienē, iepriekš zvanot izmeklētājam pa tālruni 65403349.

Nozīmēto tiesas sēžu saraksts Preiļu rajona tiesā no 9. līdz 16. decembrim

Procesa veids	Tiesas sēdes laiks	Prasītājs	Atbildētājs	Būtība	Tiesas sēdes veids	Tiesnesis
Rakstveida	9. decembris	Liene Lukjanska	Valdis Surgunts	maza apmēra prasība par uzturīdzekļu piedziņu		R.Krēslīna
Rakstveida	9. decembris	Maruta Celeviča	Donats Celevičs	maza apmēra prasība par uzturīdzekļu piedziņu		R.Krēslīna
Mutvārdu	9. decembris	SIA "Jelgavas nekustamo īpašumu pārvalde"	Proskovja Suhareva, Aleksejs Suharevs	parāda piedziņa	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	9. decembris		Ivans Konstantinovs	KL 126.p.1.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	9. decembris		Aivars Peipiņš	APK 175.p.	Atklāta	I.Beitāne
Rakstveida	10. decembris	NORVIK BANKA	Natalja Poliščuka	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīna
Rakstveida	10. decembris	SIA "Atrais kredīts"	Dainis Dulbinskis	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīna
Mutvārdu	10. decembris	Jokims Volkovs	SIA ISIDA NV, Ivars Vaivods	darba algas piedziņa	Atklāta	I. Beitāne
Mutvārdu	10. decembris	SIA "PREIĻU SAIMNIEKS"	Sergejs Semjonovs	īres līguma izbeigšana, izlikšana no dzīvokļa bez citas dzīvojamās platības ierādīšanas, parāda un līgumsoda piedziņa	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	10. decembris		Sandris Grebežs, Ivars Kuzmins	KL 320.p.3.d.KL 320.p.3.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	10. decembris		Andris Kūdrīņš, Ilze Baika	KL 179.p.2.d.KL 180.p.1.d.KL 179.p.2.d.KL 180.p.1.d.	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	11. decembris	Polijas uzņēmums Handlowo-Uslugowa "Danuta Bedkowska"	SIA "ADUGS"	prasības nodrošināšana pirms prasības celšanas	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	11. decembris		Mareks Buks, Gatis Vilcāns	KL 193.p.2.d.KL 193.p.2.d.	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	11. decembris		Marks Mniško	APK 149-15.p.5.d.	Atklāta	R.Krēslīna
Rakstveida	12. decembris	Laila Vilcāne	Jānis Vilcāns	maza apmēra prasība par uzturīdzekļu piedziņu		I.Stivriņa
Rakstveida	12. decembris	SIA "Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums"	Jeļena Varakuta	parāda piedziņa		I.Stivriņa
Mutvārdu	12. decembris		Anatolijs Andersons	KL 262.p.2.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	12. decembris		Grigorijš Sčedrovs	APK 175.p.	Atklāta	I.Stivriņa
Rakstveida	15. decembris	Alina Jegorova	Madars Smilga	maza apmēra prasība par uzturīdzekļu piedziņu		R.Krēslīna
Rakstveida	15. decembris	Elmārs Kozurs	Alla Kozure	maza apmēra prasība par uzturīdzekļu piedziņu		R.Krēslīna
Mutvārdu	15. decembris		Jānis Klīdzējs	KL 180.p.1.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	15. decembris		Kaspars Stupāns	KL 143.p.1.d., KL 175.p.1.d., KL 175.p.3.d., KL 175.p.4.d., KL 180.p.1.d., KL 185.p.1.d., KL 185.p.2.d.	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	16. decembris	Raisa Belkova	Artūrs Kopilovs	izlikšana no dzīvojamās platības	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	16. decembris	Janina Leibuka	SIA "Rita PWT"	par neizmaksātās darba algas, atvaļinājuma summas, atlaišanas pabalsta un nodokļu (1. līmeņa pensiju kapitāls) piedziņu	Atklāta	R.Krēslīna

Informācijas avots www.tiesas.lv. Sagatavoja T.Elste

Kā vērtējat Izglītības un zinātnes ministrijas ideju publiskot visu Latvijas skolotāju algas?

Valentīna, Riebiņa
iedzīvotāja:

— Manā ģimenē neviena skolotāja nav. Manispēc, vienalga. Tomēr, ja tas skartu manu ģimeni, droši vien negribētos, ka visi zina, cik kurš saņem. No otras puses, skolotāji saka,

ka esot mazas algas, pieprasa paaugstināt. Tādā gadījumā būtu labi, ja sabiedrība zinātu, cik mazas tās isti ir. Man liekas, ka algas visumā nav lielas, īpaši pie mums, laukos. Varbūt tur augšā arī saņem daudz, bet pārsvār ir tā, ka no algas līdz algai knapi var savilkt galus. Vispirms lai ministri savējas uzrāda, tad par citiem domā.

Anita, Riebiņa
pagasta iedzīvotāja:

— Varbūt arī vajag publicēt. Man gan bērns izaudzis, ar skolu nav saskares, tomēr pareizāk būtu, ja publiskotu algas visiem, kas saņem no valsts budžeta. Skaidrs,

ka atalgojums Latvijā zems, daudzi gribētu saņemt vairāk. Tikai neliela daļa ar atalgojumu apmierināta, lai gan maize veikalā visiem vienādi maksā, gan pilsētās, gan laukos.

Modris, Preiļis
iedzīvotājs:

— Kāda nozīme?! Ja no tā, ka publicēs, lielāka alga paliktu, tad cita lieta... Patiesībā tas jau nav nekāds noslēpums, internetā tāpat visu var atrast un uzzināt. Ziniet, ja pašvaldība parādītu, cik lielas algas būtu efekti. Cilvēki zinātu un saprastu, kur aiziet mūsu nodokļi. Kādreiz Preiļu skolās katrā mācījās pa tūkstošim skolēnu. Bet tagad labi, ja trešā daļa. Toties skolotāju istaba pārpildīta. Ir tik daudz mazo skoliņu ar dažiem desmitiem bērnu, pareizi būtu tās slēgt. Lielā skolā arī skolotāji labi nopelnītu.

viņu darbiniekiem, tad būtu efekts. Cilvēki zinātu un saprastu, kur aiziet mūsu nodokļi. Kādreiz Preiļu skolās katrā mācījās pa tūkstošim skolēnu. Bet tagad labi, ja trešā daļa. Toties skolotāju istaba pārpildīta. Ir tik daudz mazo skoliņu ar dažiem desmitiem bērnu, pareizi būtu tās slēgt. Lielā skolā arī skolotāji labi nopelnītu.

Wilma, pensionāre no Preiļiem (fotografēties nevēlējas):

— Nevajag tautu musināt, esmu pārliecināta, ka skolotāji tāpat saņem divreiz vairāk nekā vidējais statistiskais pensionārs vai tie, kuri strādā par minimālo algu. Tas ir fakts, ka pedagogiem būtu jāsaņem lielāks atalgojums, bet jāņem vērā arī valsts kopējais fons. Nevajag publicēt.

Viktors, Preiļis iedzīvotājs:

— Principā tas, cik kurš saņem, ir komercnoslēpums. Man šķiet, nav pareizi publiskot. Atbalstu ideju, ka skolotāji gatavojas protestēt, tomēr šaubos, vai no protestiem būs kāds pozitīvs efekts. Ja tā padomā, tad labāk būtu, ja deputāti un visi domju darbinieki savas ikmēneša algas parādītu. Kāpēc skolotāji vienīgi? Ja publisko, tad visiem. Jā, būtu interesanti redzēt, cik no maniem maksātajiem nodokļiem vietējie deputāti saņem...

L. Kirillova
Foto: I. Kirillova

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

12. decembrī Preiļu novada pašvaldība AICINA UZŅĒMĒJUS UZ TIKŠANOS

Preiļu novada dome aicina Preiļu novada uzņēmējus uz tikšanos 2014. gada 12. decembrī pulksten 14.00 Preiļu novada domes zālē (2. stāvs), Raiņa bulvārī 19, Preiļos, lai pārrunātu plānotās aktivitātes un sadarbību turpmāk. Pasākumā piedalīsies SWEDBANK pārstāvis ar prezentāciju par ekonomiskajām tendencēm Latvijā.
Tālrunis papildus informācijai – 26636243.

Ceļu distance paziņo par 339. km (autoceļa uz "Upenieki") dzelzceļa pārbrauktuves slēgšanu remonta darbu veikšanai 2014. gada 12. decembrī no plkst. 11.00 līdz plkst. 15.00. Abruksšana tiks veikta caur dzelzceļa pārbrauktuvi 334. km uz Upeniekiem pa Staru ceļu. Ceļu distance atvairinās par sagādātajām neērtībām.

PĀRDOD

zirga ratus ar gumijas riteņiem, piena kvotas.
Tālr. 22486275;

OPEL FRONTERA (2000. g. izl., 4x4, TA līdz 06.2015., ļoti laba stāvoklī, ideāls auto lauku cilvēkiem). T.29220191;

PEUGEOT PARTNER (1,9D, 2003. g. izl., TA līdz 11.2015., sudraba krāsā, pasažieru, piekabes āķis, EUR 1400). T.27814147.

VIDUSLATGALES PROFESIONĀLĀ VIDUSSKOLA ZIEMAS UZŅĒMŠANA

2015. gada janvārī jauniešiem vecumā no 17 līdz 29 gadiem (ieskaitot) būs iespēja apgūt profesionālās izglītības programmas, kuras tiks finansētas Eiropas Sociālā fonda darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība", 2. kārtas projekta "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana garantijas jauniešiem ietvaros" īstenošanas ietvaros.

Ar vidējo izglītību

LAUKSAIMNIECĪBA Lauku īpašuma apsaimniekotājs	Mācību ilgums 1,5 gadi.
DARZKOPIBA Dārzkopības tehniķis	Dokumentu iesniegšana no 2014. gada 1. decembra Mācību sākums 2015. gada 12. janvārī.
BIŠKOPIBA Biškopis	

Ar pamatskolas vai vidējo izglītību

AUTOTRANSPORTS Autoatslēdznieks	Mācību ilgums 1 gads. Dokumentu iesniegšana no 2014. gada 1. decembra Mācību sākums 2015. gada 23. februārī.
BŪVDARBI Apdares darbu strādnieks	

- ✓ Izglītojamie saņem stipendiju līdz 115 EUR mēnesī;
- ✓ Vairāk www.vpv.edu.lv

Dokumentu iesniegšana, sākot ar 1. decembri darbdienās no 9.00 - 17.00, izglītības programmu īstenošanas vietās:

Višķos (Višķu tehnikuma ciems, t.65476051)
Jaunaglonā (Ezerkalna iela 4, t.65381252)

Jāiesniedz šādi dokumenti: iesniegums, izglītības dokuments, medicīniskā izziņa, atestāts, 4 fotogrāfijas (3 x 4), dzimšanas apliecība vai pase jāuzrāda.

Papildus informāciju iespējams iegūt: t.27752461, e-pasts: skola@vpv.edu.lv, mājas lapā www.vpv.edu.lv un www.viskipv.lv

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, zirgus.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA „LATVIJAS GALA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Svāri. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA Lauku Miesnieks iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

IEPĒRK METĀLLUŽŅUS.
Augstas cenas.
Strādājam jebkurā laikā.
Tālr. 29198531.

PASMAIDĪSIM

— Kā tev izdodas saglabāt tik slaidu vidukli?
— Stingra diēta.
— Nu, nu, pastāsti!
— No rīta kēkss, dienā kēkss un sekss, vakarā tikai sekss.
Ja tas nepalīdz, tad miltu ēdieni jāatmet pilnībā.

— Dakter, es gribu dzīvot! Dariet kaut ko!
— Jums nauda ir?
— Nav.
— Nu, un kamdēļ jums vajadzīga tāda dzīvošana?

— Dakter, es mirstu, palīdziet!
— Ir gan ļaudis! Pat nomirt paši nevar!

Tiesnesis apsūdzētajam:
— Vai jūs joprojām apgalvojat, ka savu kaimiņieni apmētājāt tikai ar tomātiem?

— Jā, tiesneša kungs.
— Tad kā jūs izskaidrosiet rētas un zilumus uz viņas ķermeņa?
— Tomāti bija bundzās...

Tu esi tas, ko tu ēd. Daļēji dzīvnieks, daļēji augs, daļēji Mendeļejeva tabula...

Nolēmu vakariņās pagatavot gaļu vīna mērcē. Pagaršoju vīnu — viens par skābu, otrs par saldu, trešais par stipru... Nesaprotu, ko es, tāda skaistule, te virtuvē vispār daru?!

Poliklinikā sēž vecukiņš. Pienāk māsiņa.
— Ko jūs, lūdzu, gaidāt?
— Man pie kardiologa.
— Kardiologs pieņem tur, tajā kabinetā, šeit strādā ginekologs.

— Bet vai pie viena tas gineks nevarētu apskatīt arī mani?
— Es neesmu gudra, bet pieredzējusi! Ja būtu gudra, nebūtu tik pieredzējusi.

Turpinās preses izdevumu abonēšana 2015. gadam

**“NOVADNIEKA”
cena
2015. gadam**

Abonēšanas indekss 3033

Abonēšanas periods	Fiziskai persona	Juridiskai personai
1 mēnesis	4,80	6,05
3 mēneši	14,40	18,15
6 mēneši	28,80	36,30
Gads	57,60*	72,60

* Abonē gadam redakcijā un maksā par 11 mēnešiem – 52,80 EUR.

Abonementa noformēšanas maksa, abonējot pasta nodaļā vai pie pastnieka – EUR 0,71, abonējot www.abone.pasts.lv – EUR 0,00 un zvanot pa informatīvo tālruni 67008001 vai 27008001 – EUR 0,85